

**Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του τμήματος Λογιστικής
και Χρηματοοικονομικής**

Π.Μ.Σ ΣΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ & ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΣΤΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ
ΠΡΟΒΛΕΨΗΣ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ
ΠΑΡΕΧΟΥΝ ΟΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

ΑΣΛΑΜΠΙΑΝΤΖΙΔΟΥ ΣΩΤΗΡΙΑ ΑΥΔ 05/12

**Επιβλέπων καθηγητής :
Νεγκάκης Χρήστος**

Νοέμβριος 2013

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	4
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο	
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	
1.1 Εισαγωγή.....	7
1.2 Σκοπός της Διπλωματικής.....	8
1.3 Ερευνητικά ερωτήματα.....	9
1.4 Δομή της Εργασίας.....	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο	
ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ	12
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο	
ΓΕΝΙΚΑ - Νομολογία- Θεσμικό πλαίσιο	
3.1. Ορισμός ΔΛΠ- ΔΠΧΠ.....	19
3.2 Κύρια Όργανα έκδοσης ΔΛΠ-ΔΠΧΠ.....	20
3.3.Υποχρέωση εφαρμογής των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων	23
3.4.1Οικονομικές καταστάσεις με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.....	24
3.4.2. Καταχώρηση και δημοσίευση των Οικονομικών Καταστάσεων.....	25
3.5. Λογιστικές πολιτικές και ουσιώδεις παραδοχές Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Π. κατάρτισης των Οικονομικών Καταστάσεων.....	26
3.6 Νομικό πλαίσιο σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα	
3.6.1 Ιστορική αναδρομή - Νομολογία	27
3.6.2 Ευρωπαϊκός Κανονισμός 1606/2002.....	28
3.6.3Ευρωπαϊκός Κανονισμός 1725/2003 και η αντικατάσταση του από τον 1126/20.....	29
3.6.4. Ευρωπαϊκός Κανονισμός 494/2009.....	32
3.6.5. Ελληνική Νομοθεσία και εφαρμογή των ΔΛΠ-Νόμος 2992/2002	33
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο	
ΔΛΠ 7 – Κατάσταση ταμειακών Ροών	
<u>4.1.Εισαγωγή στο ΔΛΠ 7</u>	
4.1.1 Σκοπός του προτύπου.....	37
4.1.2. Πεδίο Εφαρμογής	39
4.1.3. Σχετικοί Ορισμοί.....	40
4.1.4.α.Σπουδαιότητα και Χρησιμότητα Κατάστασης Ταμειακών Ροών	43
4.1.4.β Μειονεκτήματα Κατάστασης Ταμειακών Ροών.....	46
<u>4.2.Παρουσίαση της Κατάστασης Ταμειακών Ροών</u>	
4.2.1 Εισαγωγή	46
4.2.2.Διαχωρισμός των δραστηριοτήτων σε επιχειρηματικές επενδυτικές και χρηματοοικονομικές.....	47
4.2.3. Μέθοδοι παρουσίασης των Ταμειακών ροών επιχειρήσεων και οργανισμών	51

4.2.4.Τεχνική Κατάρτισης Κατάστασης Ταμειακών Ροών.....	53
---	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

Ο τρόπος παρουσίασης ταμειακών ροών και η ερμηνεία της Κατάστασης Ταμειακών Ροών

<u>5.1 Ο τρόπος παρουσίασης των ταμειακών ροών</u>	
5.1.1 Εμφάνιση καθαρών ταμειακών ροών.....	56
5.1.2 Ταμειακές ροές σε ξένο νόμισμα καθώς και έκτακτα κονδύλια τόκοι και μερίσματα.....	56
5.1.3. Φόρος εισοδήματος.....	57
5.1.4. Αποκτήσεις και διαθέσεις Θυγατρικών και άλλων επιχειρηματικών μονάδων.....	58
5.1.5. Μη ταμειακές συναλλαγές και συνθετικά στοιχεία των ταμειακών διαθεσίμων και ταμειακών ισοδυνάμων.....	60
<u>5.2. Η ερμηνεία της Κατάστασης Ταμειακών ροών.</u>	
5.2.1. Η ερμηνεία των Ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες...62	
5.2.2. Η ερμηνεία των Ταμειακών ροών από επενδυτικές δραστηριότητες....61	
5.2.3 Η ερμηνεία των Ταμειακών ροών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες.....	62
5.2.4. Η συμβολή της Κατάστασης ταμειακών Ροών στον χρηματοοικονομικό σχεδιασμό.....	63

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

Εμπειρική Ανάλυση

6.1 Πριν την έρευνα.....	65
<u>6.2 Συμπεράσματα</u>	
6.2.1 Εκτίμηση των μοντέλων πρόβλεψης.....	66
6.2.2 Προβλεπτική ικανότητα.....	68

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο

Επίλογος.....	71
---------------	----

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	73
--------------------------	-----------

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η σημασία της αξιοπιστίας των πληροφοριών των λογιστικών μεγεθών αποτέλεσε αντικείμενο σπουδαίας μελέτης από τους επιστήμονες τα τελευταία τριάντα χρόνια. Ουσιαστικό ρόλο προς αυτή την κατεύθυνση έχει η εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων την τελευταία δεκαετία. Τα Διεθνή Λογιστικά πρότυπα εκτιμούν την ερμηνευτική ικανότητα της κατάστασης Ταμειακών Ροών και καθιστούν υποχρεωτική τη σύνταξη και δημοσίευση αυτής ως συνδεδεμένο μέρος των λογιστικών Καταστάσεων. Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 7 «Καταστάσεις των Ταμειακών Ροών» έχει θωρακίσει την ορθή πληροφοριακή υπόσταση των λογιστικών μεγεθών των εταιρειών. Επιπλέον η συνεχώς αυξανόμενη τεχνολογική υποστήριξη των επιχειρήσεων προσφέρει την δυνατότητα μελέτης άλλων μεγεθών πλέον των κερδών. Αυτή η ενίσχυση της πληροφορίας στο εσωτερικό και το εξωτερικό περιβάλλον της επιχείρησης συντελείται με την κατάρτιση και δημοσίευση της Κατάστασης Ταμειακών ροών. Οι Ταμειακές Ροές μας δίνουν πληροφορίες για την μεταβολή στην καθαρή περιουσία και τα χρηματοοικονομικά στοιχεία μίας εταιρείας αλλά και κατά πόσο μία εταιρεία μπορεί να επηρεάζει τα ποσά και το χρόνο των ταμειακών ροών δεδομένων των συνθηκών της οικονομίας αλλά και του κλάδου στον οποίο ανήκει.

Στην παρούσα εργασία γίνεται αρχικά μία προσπάθεια περιγραφής της αναγκαιότητας να εκτιμηθεί η συμβολή της Κατάστασης Ταμειακών ροών στην συνολική εκτίμηση των οικονομικών Καταστάσεων που επιβάλλουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα. Κατόπιν παρουσιάζονται εν συντομία ο σκοπός και τα ερευνητικά ερωτήματα που θα αποτελέσουν την κεντρική ιδέα της εργασίας, καθώς και οι λόγοι που συντελούν στην προσπάθεια διερεύνησης της ικανότητας των Ταμειακών ροών να προβλέψουν με ακρίβεια τις μελλοντικές ταμειακές ροές.

Μέσα από μία επισκόπηση της Διεθνούς βιβλιογραφίας δίνεται το πλαίσιο στο οποίο θα κινηθεί η έρευνα που πραγματοποιήθηκε Χρηματιστήριο των Αθηνών μεταξύ 2005 έως 2012. Στην συνέχεια της εργασίας περιγράφεται η ανάγκη επιβολής των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και παρουσιάζονται εν συντομία ο τρόπος εκπόνησης των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και τα αρμόδια όργανα για την έκδοσή τους και ιδιαίτερα η δικαιοδοσία του Συμβουλίου Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (International

Accounting Standards Board – IASB). Γίνεται αναφορά στις οικονομικές καταστάσεις που καταρτίζονται σύμφωνα με τα ΔΛΠ και ποιες εταιρείες είναι υποχρεωμένοι να τα εφαρμόζουν, καθώς και στο νομικό πλαίσιο σύμφωνα με το οποίο εφαρμόζονται τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα. Παρουσιάζονται περιληπτικά οι Ευρωπαϊκοί κανονισμοί 1606/2002, 1725/2003 και 1126/2008 και 494/2009 που αφορούν την εφαρμογή των ΔΛΠ . Όσον αφορά την εφαρμογή των ΔΛΠ – ΔΠΧΠ στην Ελλάδα γίνεται μία αναφορά στο θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής αυτών καθώς και τις τροποποιήσεις και προσθήκες που επήλθαν στην ελληνική νομοθεσία και τις κυριότερες διαφορές μεταξύ Διεθνών και Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων. Περιγράφεται επίσης ο τρόπος με τον οποίο η υποχρεωτική εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων έφερε επανάσταση στην παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων, καθώς όσες εταιρείες τηρούν υποχρεωτικά τα Δ.Λ.Π. πρέπει να συντάσσουν και την Κατάσταση Ταμειακών Ροών. Στο σημείο αυτό θεωρήθηκε απαραίτητο να αναπτυχθούν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα από την Κατάρτιση των Ταμειακών Ροών .

Εν συνεχεία δίνονται οι ορισμοί των εννοιών που χρησιμοποιούνται στην κατάρτιση των Καταστάσεων Ταμειακών Ροών. Διαχωρίζονται οι ροές που προέρχονται από λειτουργικές , επενδυτικές και χρηματοδοτικές δραστηριότητες και εξετάζονται οι διαφορετικοί τρόποι παρουσίασης των ταμειακών ροών ανάλογα με την πηγή τους. Έπειτα αναπτύχθηκε ένα πρότυπο παράδειγμα σύνταξης της Κατάστασης Ταμειακών Ροών με την άμεση και την έμμεση μέθοδο και αποτιμήθηκε η χρησιμότητα των Ταμειακών Ροών από λειτουργικές , επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες.

Τέλος σκοπός της Εργασίας είναι να αναδειχτεί το ουσιαδές του προτύπου 7 των Διεθνών Λογιστικών Κανόνων για τις ταμειακές Ροές σχετικά με το πληροφοριακό περιεχόμενο τους σε σχέση πάντα με τα Κέρδη που θεωρείται ως το δημοφιλέστερο λογιστικό μέγεθος στην αποτίμηση μιας επιχείρησης. Γίνεται μία αναφορά στον τρόπο ερμηνείας της Κατάστασης Ταμειακών Ροών ώστε να αξιολογηθεί η σπουδαιότητα των πληροφοριών που παρέχει στους ενδιαφερόμενους χρήστες και ιδιαίτερα σε ορισμένες αποφάσεις όπως εξαγορές ή συγχωνεύσεις επιχειρήσεων , έκδοση ομολογιών , τραπεζικό δανεισμό, επενδύσεις σε πάγια περιουσιακά στοιχεία και χρηματοδοτική μίσθωση.

Ο στόχος του παρούσης εργασίας όπως ήδη αναφέραμε είναι να εξετάσει την ύπαρξη μίας σχετικής προγνωστικής ικανότητας των κερδών, των λειτουργικών ροών όπως αναφέρονται στην κατάσταση ταμειακών ροών, στην πρόβλεψη των μελλοντικών ταμειακών ροών. Θα εξηγήσουμε πρώτα τις ανάγκες πληροφόρησης των επενδυτών για τις ταμειακές ροές και τους παράγοντες που επηρεάζουν την ακρίβεια της πρόβλεψης. Στη συνέχεια στηρίζουμε την έρευνα μας σε ένα εμπειρικό μοντέλο για την αξιολόγηση των καθοριστικών παραγόντων της σχετικής ακρίβειας πρόβλεψης ταμειακών ροών.

Παρουσιάζεται μια εξέταση για τον βαθμό στον οποίο οι ταμειακές ροές μπορούν να προβλέψουν τις μελλοντικές ταμειακές ροές. Το δείγμα περιλαμβάνει 179 εταιρείες που απαριθμούνται στο Χρηματιστήριο των Αθηνών μεταξύ 2005 και 2012. Σε σύγκριση με τη μεγάλη και καθιερωμένη βιβλιογραφία σχετικά με προβλέψεις για τα κέρδη, η βιβλιογραφία σχετικά με τις προβλέψεις των ταμειακών ροών είναι σχετικά νέα. Η έρευνα στηρίχτηκε στην εκτίμηση τριών μοντέλων πρόβλεψης των μελλοντικών ταμειακών ροών (Finger, 1994). Τα ευρήματα της έρευνας έδειξαν ότι ενώ τα κέρδη έχουν αξιοσημείωτη ικανότητα να προβλέψουν τις μελλοντικές ταμειακές ροές, δεν υπάρχει μεγαλύτερη προβλεπτική ικανότητα μεταξύ των λειτουργικών ταμειακών ροών και των μελλοντικών ταμειακών ροών.

Κεφάλαιο 1^ο

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Εισαγωγή

Η αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία της κεφαλαιαγοράς προϋποθέτει κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων με κοινούς κανόνες και λογιστικές πρακτικές ώστε να επιτυγχάνεται η προστασία των επενδυτών και η διατήρηση κλίματος εμπιστοσύνης στις χρηματοπιστωτικές αγορές. Η δυνατότητα σύγκρισης και αντιπαράθεσης των οικονομικών καταστάσεων συνιστούν άλλη μία πτυχή της ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς στον τομέα αυτό. Με το άνοιγμα των αγορών έγινε επιτακτική ανάγκη να επιτευχθεί η ομοιομορφία των οικονομικών καταστάσεων και η κατάρτιση τους με διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εφάρμοσε σχέδιο δράσης με σκοπό να επιταχυνθεί η ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και να επιτευχθεί η ομοιομορφία για την βελτίωση της συγκρισιμότητας των οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών που είναι εισηγμένες σε χρηματιστήριο. Η καλύτερη και αποτελεσματικότερη λειτουργία της παγκόσμιας αγοράς απαιτεί ένα σύνολο ενιαίων και υψηλής ποιότητας λογιστικών Προτύπων για την κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων τους . Είναι λοιπόν σημαντικό τα πρότυπα χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που εφαρμόζουν οι κοινοτικές εταιρείες οι οποίες συμβάλλουν στις χρηματοπιστωτικές αγορές να είναι αποδεκτά σε διεθνές επίπεδο και να αποτελούν πράγματι παγκόσμια πρότυπα.

Η επίτευξη μίας ενιαίας δέσμης παγκόσμιων λογιστικών προτύπων , δηλαδή των Διεθνών λογιστικών προτύπων είναι προϋπόθεση για την μεγαλύτερη σύγκλιση των λογιστικών προτύπων που χρησιμοποιούνται σήμερα διεθνώς. Τα ΔΛΠ εκπονούνται από τη Επιτροπή Διεθνών λογιστικών Προτύπων σκοπός της οποίας είναι η δημιουργία ενός συνόλου παγκόσμιας αποδοχής λογιστικών προτύπων. Η εφαρμογή κοινών λογιστικών προτύπων Διεθνώς ενισχύει την ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων στην εσωτερική αγορά και βοηθά τις κοινοτικές εταιρείες να συναγωνίζονται σε ισότιμη βάση για την εξεύρεση διαθέσιμων χρηματοοικονομικών

πόρων τόσο στις κοινοτικές εταιρείες όσο και στις διεθνείς κεφαλαιαγορές. Για την ανταγωνιστικότητα των κοινοτικών κεφαλαιαγορών είναι σημαντικό να επιτευχθεί σύγκλιση των προτύπων που χρησιμοποιούνται στην Ευρώπη για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων με διάφορα διεθνή λογιστικά πρότυπα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν παγκοσμίως για τις διασυνοριακές συναλλαγές ή την εισαγωγή σε χρηματιστήριο οπουδήποτε στον κόσμο.

1.2 Σκοπός της Διπλωματικής

Σκοπός της διπλωματικής εργασίας είναι η ανάλυση της συμβολής της Κατάστασης ταμειακών Ροών στον χρηματοοικονομικό σχεδιασμό και η δυνατότητα πρόβλεψης των μελλοντικών ταμειακών ροών μέσα από την χρήση των στοιχείων που αντλούνται από την Κατάσταση Ταμειακών ροών.

Η Κατάσταση ταμειακών ροών είναι μία καινούργια οικονομική κατάσταση που προβλέπεται από τα ΔΛΠ και εμφανίζει κατά πόσο η επιχείρηση έχει την δυνατότητα να αποφέρει ή καταναλώνει μετρητά εντός συγκεκριμένης χρονικής περιόδου. Καταρτίζεται όμως προαιρετικά και από τις επιχειρήσεις που δεν είναι υποχρεωμένες να εφαρμόζουν τα Δ.Λ.Π. και η αιτία για αυτό είναι ότι έχει μεγάλη αξία στην κατανόηση της οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης. Οι πληροφορίες που αντλούνται από την Κατάσταση ταμειακών ροών είναι εξίσου πολύτιμες για τους εσωτερικούς όσο και για τους εξωτερικούς χρήστες.

Η Κατάσταση Ταμειακών Ροών ερμηνεύει την μεταβολή των διαθεσίμων αρχής και τέλους χρήσης δίνοντας έτσι δυναμική ερμηνεία των στατικών στοιχείων χρηματικών διαθεσίμων του Ισολογισμού. Η Άμεση προσέγγιση βασίζεται στην πραγματική κίνηση των μετρητών από και προς την εταιρεία. Το FASB καθώς και άλλες διοικητικές αρχές ενισχύουν την αποκρυπτογράφηση της Λογιστικής των δεδουλευμένων (accrual accounting). Η λογιστική των Δεδουλευμένων αποτελεί μία μέθοδο λογιστικής παρακολούθησης σύμφωνα με την οποία τα έσοδα και τα έξοδα αναγνωρίζονται στη χρήση που πραγματοποιούνται, ανεξάρτητα από τον χρόνο είσπραξης(6). Δύο βασικές αρχές εφαρμόζονται στην λογιστική των δεδουλευμένων : η αρχή πραγματοποίησης ενός εσόδου και η αρχή του δεδουλευμένου εξόδου. Το έσοδο δηλαδή πραγματοποιείται με την παράδοση του αγαθού και τα έξοδα επιβαρύνουν την χρήση πραγματοποίησης του εσόδου. Γίνεται λοιπόν αντιληπτό ότι υπάρχει μία χρονική διαφορά μεταξύ των λογιστικών εγγραφών καταλογισμού των εσόδων και των Ταμειακών εισπράξεων. Η απόκλιση των Ταμειακών Ροών με το κέρδος οφείλεται στα δεδουλευμένα έσοδα και έξοδα που λογίστηκαν στη διάρκεια της χρονιάς. Σ' αυτό

οφείλεται και η μεγαλύτερη προβλεπτικότητα των κερδών σε σχέση με τις ταμειακές ροές. Είναι όμως αμφιλεγόμενο αν η πρόσθεση των δεδουλευμένων (δηλαδή τα κέρδη) είναι πιο χρήσιμη από τις Ταμειακές Ροές. Στον έμμεσο τρόπο κατάρτισης η Κατάσταση των Ταμειακών ροών συνδέεται με την Κατάσταση Αποτελεσμάτων χρήσης καθώς ξεκινάει από το καθαρό κέρδος. Η συμβολή της είναι μεγάλη καθώς μέσα από προσθαφαιρέσεις στο καθαρό κέρδος απομακρύνεται από την λογιστική αντιμετώπιση του κέρδους που μπορεί να είναι αποτέλεσμα λογιστικών χειρισμών και προσεγγίζει την Ταμειακή λογιστική. Όταν οι Ταμειακές Ροές από λειτουργικές Δραστηριότητες (Cash flow from operation) είναι κοντά και προσεγγίζουν το κέρδος, αυτό σημαίνει ότι οι εισπράξεις της επιχείρησης ήταν κοντά στο αποτέλεσμα που πραγματοποιήθηκε, βρίσκονται δηλαδή σε ικανοποιητικό επίπεδο. Σε αυτή την περίπτωση τα κέρδη δεν είναι αποτέλεσμα λογιστικών χειρισμών και η επιχείρηση έχει ποιότητα κερδών.

Για την ολοκληρωμένη και εμπειρισταωμένη ανάλυση της χρηματοοικονομικής κατάστασης της επιχείρησης είναι σημαντικό να γίνει μελέτη και αντιπαράθεση όλων των χρηματοοικονομικών καταστάσεων που συντάσσει μία επιχείρηση. Σκοπός της εργασίας μας είναι η ανάλυση της πληροφόρησης που δίνει η Κατάσταση Ταμειακών Ροών, και η απόδειξη ότι είναι ιδιαίτερα σημαντική γιατί δίνει δυναμικότητα στα στοιχεία του Ισολογισμού που αναφέρονται στα χρηματικά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα και ταυτόχρονα είναι σημαντική για την ποιοτική αξιολόγηση του αποτελέσματος χρήσης.

1.3 Ερευνητικά ερωτήματα

Τα ερωτήματα που θα απασχολήσουν την παρούσα εργασία είναι καταρχήν αυτά που θα απασχολούσαν σε ένα χρηματοοικονομικό σχεδιασμό. Ποιό είναι το καταλληλότερο ύψος των χρηματικών διαθεσίμων που χρειάζεται η επιχείρηση; Με ποιό ύψος κερδών συνδέεται η οικονομική δραστηριότητα; Για την Κατάρτιση ενός ισοσκελισμένου χρηματοοικονομικού Προτύπου απαιτείται σημαντικός χρόνος. Σύμμαχος στον σχεδιασμό είναι οι πληροφορίες που αντλούνται από την Κατάσταση Ταμειακών Ροών. Οι τιμές των Ταμειακών ροών της επιχείρησης δηλώνουν το ποσό της χρηματοδότησης που απαιτείται κατά την διάρκεια του επιχειρηματικού σχεδίου για την ολοκληρωμένη εφαρμογή του.

Η παρούσα εργασία έχει στόχο να απαντήσει σε μία σειρά ερωτημάτων που

αφορούν την συμβολή της Κατάστασης Ταμειακών ροών στη δυνατότητα πρόβλεψης των Ταμειακών Ροών μέσα από πληροφορίες που παρέχουν οι Δημοσιευμένες Οικονομικές Καταστάσεις. Σε ποιά βαθμό μπορεί να γίνει πρόβλεψη των απαιτούμενων για την ορθή λειτουργία της οικονομικής δραστηριότητας μέσα από τα κέρδη της επιχείρησης; Η ικανότητα πρόβλεψης των μελλοντικών ταμειακών ροών και των κερδών που θα αποφέρει η επιχειρηματική δραστηριότητα είναι σκόπιμο να γίνεται με την χρήση και των ταμειακών ροών του παρελθόντος; Η Κατάσταση Ταμειακών Ροών είναι αναγκαία στην εκτίμηση και τον προσδιορισμό της δυνατότητας Ρευστότητας της επιχειρηματικής δραστηριότητας; Η Ρευστότητα προσδιορίζεται μέσα από τα στοιχεία του Ισολογισμού για αυτό έχει περιορισμένη αξία λόγω στατικής ανάλυσης. Η ρευστότητα διαφέρει από την Ταμειακή Ροή από λειτουργικές δραστηριότητες, η οποία είναι αποτέλεσμα μίας δυναμικής ανάλυσης. Η Ταμειακή Ροή από λειτουργικές δραστηριότητες περιγράφει το ύψος και το μέγεθος της αυτοχρηματοδότησης που είναι στη διάθεση της επιχείρησης προκειμένου να χρησιμοποιηθεί για την εξόφληση των υποχρεώσεων. Ο συνδυασμός επομένως των δύο Οικονομικών Καταστάσεων, της Κατάστασης Ταμειακών Ροών και του Ισολογισμού είναι απαραίτητος για την εκτίμηση της Ρευστότητας της επιχείρησης και κατ' επέκταση της δυνατότητας εξόφλησης των υποχρεώσεων από τα χρηματικά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα.

1.4 Δομή της εργασίας

Η εργασία περιλαμβάνει 7 κεφάλαια στα οποία αναπτύσσεται η Κατάσταση Ταμειακών ροών και η συμβολή της στην πληροφόρηση που δίνουν οι δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις καθώς και η δυνατότητα που δίνει στους χρήστες να προβλέψουν τις μελλοντικές ταμειακές ροές.

Μετά από μία σύντομη Περίληψη ακολουθεί το πρώτο κεφάλαιο το οποίο περιλαμβάνει την εισαγωγή και έπειτα αναλύεται ο σκοπός της Διπλωματικής εργασίας καθώς και τα ερευνητικά ερωτήματα που θα προσπαθήσουμε να καλύψουμε στα επόμενα κεφάλαια. Στο δεύτερο κεφάλαιο περιλαμβάνεται η Επισκόπηση στην Διεθνή Βιβλιογραφία. Στο τρίτο κεφάλαιο αναφερόμαστε γενικά στα ΔΛΠ και την Νομολογία που αφορά τα ΔΛΠ γενικά και ειδικότερα το ΔΛΠ 7. Δίνεται ο ορισμός ΔΛΠ-ΔΠΧΠ, γίνεται αναφορά στα κύρια όργανα έκδοσης των ΔΛΠ-ΔΠΧΠ και στην υποχρέωση εφαρμογής των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων. Στη συνέχεια του δεύτερου κεφαλαίου αναφέρονται οι οικονομικές καταστάσεις με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, ο τρόπος καταχώρησης και δημοσίευσης των Οικονομικών Καταστάσεων Λογιστικές πολιτικές, οι ουσιώδεις παραδοχές Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Π. που οφείλουν να

διέπουν την κατάρτιση των Οικονομικών Καταστάσεων και το νομικό πλαίσιο σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα .

Στο 4ο κεφάλαιο θα ασχοληθούμε αποκλειστικά με το ΔΛΠ7 και την Κατάσταση Ταμειακών Ροών . Στην πρώτη υποενότητα θα γίνει μία εισαγωγή στο Πρότυπο και θα αναλυθεί ο σκοπός του και το πεδίο Εφαρμογής του προτύπου. Στην δεύτερη υποενότητα παρουσιάζεται η Κατάσταση Ταμειακών Ροών και περιγράφεται αναλυτικά ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων σε επιχειρηματικές επενδυτικές και χρηματοοικονομικές και οι μέθοδοι παρουσίασης των Ταμειακών ροών επιχειρήσεων και οργανισμών. Τέλος αναπτύσσεται η τεχνική Κατάρτισης Κατάστασης Ταμειακών Ροών. Στο 5ο κεφάλαιο δίδεται ο τρόπος παρουσίασης ταμειακών ροών, η εμφάνιση καθαρών ταμειακών ροών, οι Ταμειακές ροές σε ξένο νόμισμα καθώς και έκτακτα κονδύλια τόκοι και μερίσματα , ο φόρος εισοδήματος, οι αποκτήσεις και διαθέσεις θυγατρικών και άλλων επιχειρηματικών μονάδων και οι μη ταμειακές συναλλαγές και συνθετικά στοιχεία των ταμειακών διαθεσίμων και ταμειακών ισοδυνάμων. Τέλος στο 5ο κεφάλαιο θα γίνει μία προσπάθεια ερμηνείας της Κατάστασης Ταμειακών Ροών ,η οποία θα δώσει και το στίγμα του πεδίου στο οποίο θα κινηθεί η εμπειρική ανάλυση που θα ακολουθήσει στο 6ο κεφάλαιο και θα ολοκληρώσει την εργασία μας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

Επισκόπηση Βιβλιογραφίας

Η Κατάσταση των Ταμειακών Ροών πρέπει να ερμηνεύεται σε συνδυασμό με τις υπόλοιπες δημοσιευμένες Καταστάσεις. Οι Ταμειακές Ροές πρέπει να ερμηνεύονται συγκριτικά με τα αποτελέσματα και τα οικονομικά στοιχεία των υπολοίπων οικονομικών Καταστάσεων χωρίς αυτό να σημαίνει ότι η συμβολή της στην ερμηνεία του οικονομικού γίνεσθαι της επιχείρησης και της πρόβλεψης των μελλοντικών αποτελεσμάτων της οικονομικής δραστηριότητας. Η κατάσταση Ταμειακών Ροών αναλύει και επεξηγεί τα οικονομικά στοιχεία της επιχείρησης και δίνει την δυνατότητα να εξετάσει την επιχείρηση και διαχρονικά αλλά και κλαδικά. Οι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων αξιοποιούν την Κατάσταση Ταμειακών Ροών δίνοντας ιδιαίτερη σημασία όχι μόνο στα κέρδη αλλά και στις ροές και αποκομίζουν καλύτερη εικόνα για την ρευστότητα της επιχείρησης. Παρόλο που οι περισσότερες μελέτες επιδεικνύουν αυξημένο ενδιαφέρον στα λογιστικά κέρδη, η δυνατότητα πρόβλεψης των τιμών των μετοχών από τα πραγματοποιηθέντα κέρδη έχει εξεταστεί και αποδειχθεί από αρκετές μελέτες. Η απόκλιση των Ταμειακών Ροών με τα πραγματοποιηθέντα κέρδη οφείλεται στα δεδουλευμένα έσοδα και έξοδα που λογίστηκαν στη διάρκεια της χρονιάς και ερμηνεύει την αποτελεσματικότητα του διοικητικού τρόπου λειτουργίας της επιχείρησης. Η σύγκλιση των δύο μεγεθών δείχνει την αποτελεσματική πολιτική στις εισπράξεις και ταυτόχρονα την δυνατότητα της επιχείρησης να ανταπεξέλθει στις υποχρεώσεις της. Αρκετές μελέτες έχουν εξετάσει τη σχέση μεταξύ της τιμής της μετοχής και των Ταμειακών ροών, αποδίδοντας μικτά ευρήματα. Με την κατανομή των εσόδων και των εξόδων μεταξύ των ετών επιτυγχάνεται πιο ακριβή σε σχέση με την οικονομική πραγματικότητα προσέγγιση του οικονομικού αποτελέσματος. Σ' αυτό οφείλεται και η μεγαλύτερη προβλεπτικότητα των κερδών σε σχέση με τις ταμειακές ροές. Είναι όμως αμφιλεγόμενο αν η πρόσθεση των δεδουλευμένων στον υπολογισμό των κερδών είναι πιο χρήσιμη από τις Ταμειακές Ροές.

Η έμφαση στην αναφορά ταμειακών ροών στις χώρες και στα διεθνή λογιστικά θεωρείται μία από τις πιο αποτελεσματικές και απαραίτητες λογιστικές γνώσεις. Κατά το παρελθόν, παρόλο που είχε γίνει πρόβλεψη, η σημασία των πληροφοριών, δεν αξιοποιήθηκε για την βελτίωση της ποιότητας της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης γιατί δίνονταν ιδιαίτερη σημασία στην λογιστική σε δεδουλευμένη βάση. Το

Συμβούλιο Προτύπων Χρηματοοικονομικής Λογιστικής (FASB) υποστηρίζει ότι ένας από τους κύριους στόχους της οικονομικής πληροφόρησης είναι να παρέχει πληροφορίες που επιτρέπουν στους χρήστες να εκτιμούν τα ποσά , το χρονοδιάγραμμα και την αβεβαιότητα των μελλοντικών ταμειακών ροών(6) . Μαζί με τις παραπάνω απόψεις , συντάκτες των λογιστικών προτύπων σε ολόκληρο τον κόσμο έχουν ζητήσει οι εταιρείες να έχουν τις ταμειακές ροές ως θεμελιώδεις και αναπόσπαστο μέρος της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης . Πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση των ταμειακών ροών που συνδέονται με την αυτοτέλεια λογιστικών στοιχείων μπορεί να είναι χρήσιμες στις ορθολογικές αποφάσεις και αποφάσεις των χρηστών των οικονομικών πληροφοριών και θα πρέπει να τονιστεί . Ένας από τους κύριους στόχους της παρούσας εργασίας είναι να βοηθήσει τους χρήστες να εκτιμούν τις μελλοντικές ταμειακές ροές της εταιρείας , παράλληλα με την οικονομική κατάσταση με βάση την αρχή των δεδουλευμένων .

Η θέση του FASB στην υπόθεση αυτή είναι πιο συγκεκριμένη θεωρεί ότι η προβλεπτική ικανότητα της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση έχει υψηλότερη ικανότητα πρόβλεψης από τις μελλοντικές ταμειακές ροές (Takhtaei et al 2013). Όπως ισχυρίζεται το FASB τα κέρδη σε δεδουλευμένη βάση έχουν μεγαλύτερη προβλεπτική ικανότητα από ότι οι ίδιες οι ταμειακές ροές στην πρόβλεψη των μελλοντικών ταμειακών ροών . Η θεωρητική εξήγηση για μια τέτοια αξίωση μπορεί να έγκειται στο γεγονός ότι τα κέρδη μετριάζουν το χρονοδιάγραμμα και το ταίριασμα εγγενών προβλημάτων στις ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες .

Σκοπός της εργασίας μας είναι να εξετάσει τους παράγοντες που επηρεάζουν την ακρίβεια των προβλέψεων των ταμειακών ροών ,σύμφωνα με προηγούμενα ευρήματα σχετικά με την ικανότητα πρόβλεψης των κερδών , την ικανότητα των ταμειακών ροών στη συχνότητα πρόβλεψης της ταμειακής ροής. Σύμφωνα με τους συγγραφείς που ασχολήθηκαν με τις ταμειακές ροές, η πρόβλεψη ταμειακών ροών είναι διαφορετική από τις προβλέψεις από τα κέρδη. Σε σύγκριση με την ικανότητα πρόβλεψης των κερδών και την ακρίβεια της πρόβλεψης κερδών προηγούμενων ετών, οι ταμειακές ροές προσφέρουν μεγαλύτερη ακρίβεια πρόβλεψης και οι ταμειακές ροές προηγούμενων ετών μπορούν να εξηγήσουν καλύτερα την ακρίβεια της πρόβλεψης των τρέχων ταμειακών ροών.

Η ακρίβεια της ταμειακής ροής είναι σημαντική, επειδή οι ταμειακές ροές και τα κέρδη είναι πληροφορίες χρήσιμες στην εκτίμηση της αξίας επιχείρησης. Η ζήτηση για πληροφορίες ταμειακών ροών είναι υψηλή μεταξύ των επενδυτών, των επιχειρήσεων και των μετόχων. Είναι ασφαλώς δυνατό οι επιχειρήσεις με κίνητρα για τη διαχείριση , καθώς και οι επιχειρήσεις σε χώρες με αδύναμη προστασία των

επενδυτών να αναφέρουν κέρδη μέσω δεδουλευμένων. Η ανησυχία για την ποιότητα των κερδών έγινε πιο έντονη στον απόηχο του υψηλού προφίλ δημιουργικής λογιστικής εταιρειών όπως η Enron , WorldCom , και Tyco (Pae et al 2012). Η ζήτηση και η παροχή προβλέψεων ταμειακών ροών αυξήθηκαν σταθερά κατά τα τελευταία έτη. Ωστόσο , λίγα είναι γνωστά σχετικά με τους καθοριστικούς παράγοντες της ακρίβειας πρόβλεψης των ταμειακών ροών .

Τα αποτελέσματα από προηγούμενες έρευνες που παρουσιάζονται σε αυτό το πεδίο μπορούν να διατυπωθούν ως εξής:

Οι Murdoch και Krause (1994) χρησιμοποιώντας μονοδιάστατα μοντέλα με μια σειρά από μεταβλητές πρόβλεψης για την πρόβλεψη μελλοντικών ταμειακών ροών εξέτασαν 603 εταιρείες , που δραστηριοποιούνται στο Χρηματιστήριο της Αυστραλίας κατά τη διάρκεια της περιόδου 1985-1966 και διαπίστωσε τα ακόλουθα αποτελέσματα:

Το κέρδος σε σύγκριση με τις λειτουργικές ταμειακές ροές , είναι ο καλύτερος προγνωστικός παράγοντας για το μέλλον των λειτουργικών ταμειακών ροών. Χρησιμοποιώντας δεδομένα από προηγούμενα χρόνια , αυξάνουν την ακρίβεια των λειτουργικών ταμειακών προβλέψεων .

Η Finger (1994) διερεύνησε την ικανότητα των αποδοχών στην πρόβλεψη των μελλοντικών κερδών και των ταμειακών ροών . Σε αυτή τη μελέτη η οποία καλύπτει την περίοδο μεταξύ 1987 - 1935 χρησιμοποιείται ένα δείγμα που αποτελείται από 50 εταιρείες που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης.

Για να εκτιμήσει την προγνωστική ικανότητα για κάθε δείγμα των επιχειρήσεων , η εξίσωση παλινδρόμησης υπολογίστηκε χωριστά για τρία χρονικά διαστήματα 2, 4 και 8 περιόδους. Τα αποτελέσματα έχουν ως εξής:

Για το 88 τοις εκατό των εταιρειών του δείγματος , τα κέρδη προηγούμενων ετών είναι καλός δείκτης για μελλοντικά κέρδη . Για το 93 τοις εκατό των εταιρειών του δείγματος , τα κέρδη είναι καλός δείκτης για τις μελλοντικές ταμειακές ροές . Για το 90 τοις εκατό του δείγματος των εταιρειών , τα ιστορικά κέρδη αναδείχθηκαν ως καλύτερος προγνωστικός παράγοντα από τις ταμειακές ροές για τις μελλοντικές ταμειακές ροές . Σε σύντομα χρονικά διαστήματα , οι ταμειακές ροές σε σχέση με τις αποδοχές είναι ανώτερες στην πρόβλεψη των μελλοντικών ταμειακών ροών . Αλλά στα μακροπρόθεσμα χρονικά διαστήματα δεν υπήρχε σημαντική διαφορά ανάμεσα στο ιστορικό κέρδος και τις ταμειακές ροές στην πρόβλεψη των μελλοντικών ταμειακών ροών.

Το τελικό αποτέλεσμα έδειξε ότι τα ιστορικά κέρδη είναι χρήσιμα για την πρόβλεψη μελλοντικών κερδών και ταμειακών ροών .

Η Dechow (1998) μελέτησε τη σχέση μεταξύ των εσόδων και των ταμειακών

ροών. Η έρευνα, η οποία αποτελεί μία από τις θεμελιώδεις έρευνες στον τομέα των προβλέψεων των ταμειακών ροών και τη σχέση της με τα κέρδη σε δεδουλευμένη βάση , σχεδίασε ένα μοντέλο το οποίο μπορεί να ερμηνεύσει το μέλλον των λειτουργικών ταμειακών ροών. Το τεστ πρόβλεψης εκτελείται σε δείγμα 1337 επιχειρήσεων για την περίοδο 1963-1992 . Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι τα ιστορικά κέρδη σε σύγκριση με τα ιστορικά στοιχεία των ταμειακών ροών, είναι καλύτεροι προάγγελοι των μελλοντικών λειτουργικών ταμειακών ροών .

Οι Farshadfar και Brimble (2008) εξέτασαν τη σχετική προβλεπτική ικανότητα των αποδοχών , των ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες , όπως αυτή αναφέρεται στην κατάσταση ταμειακών ροών , καθώς και τα δύο παραδοσιακά μέτρα των ταμειακών ροών (δηλαδή τα κέρδη συν αποσβέσεις και κεφάλαιο κίνησης από τις επιχειρήσεις) στην πρόβλεψη των μελλοντικών ταμειακών ροών για τις αυστραλιανές εταιρείες . Περαιτέρω , παρουσιάστηκε μια εμπειρική διερεύνηση του βαθμού στον οποίο το μέγεθος της επιχείρησης , ως συμφραζόμενος παράγοντας , επηρέασε την ικανότητα πρόβλεψης των κερδών και των ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες . Η μελέτη, η οποία αποτελεί τη βάση της παρούσας μελέτης δείχνουν ότι οι ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες έχουν περισσότερη δύναμη στην πρόβλεψη των μελλοντικών ταμειακών ροών από τα κέρδη και τα παραδοσιακά μέτρα ταμειακών ροών . Περαιτέρω , η ικανότητα πρόβλεψης των δύο κερδών και των ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες αυξάνει σημαντικά με το μέγεθος της επιχείρησης .

Ο Debie (2011) εξετάζει τη σχετική προβλεπτική ικανότητα των σημερινών λειτουργικών ταμειακών ροών και τις τρέχουσες αποδοχές μελλοντικών λειτουργικών ταμειακών ροών για ένα δείγμα των υπηρεσιών και βιομηχανικών επιχειρήσεων των μετοχών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο του Αμμάν στην Ιορδανία κατά την περίοδο 2000-2009 . Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι η προβλεπτική ικανότητα των λειτουργικών ταμειακών ροών είναι ισχυρότερη από εκείνη των αποδοχών για τις μελλοντικές ταμειακές ροές για ένα ορίζοντα πρόβλεψης έως τρία χρόνια πριν .

Επιπλέον, τα αποτελέσματα δείχνουν ότι η προβλεπτική ικανότητα είναι ισχυρότερη για τις μεγάλες επιχειρήσεις εταιρείες , με σύντομο κύκλο λειτουργίας , και οι εταιρείες αναφέρουν θετικές λειτουργικές ταμειακές ροές .

Οι Moeinaddin et al (2012) στην εργασία τους εξετάζουν τη σχετική προγνωστική ικανότητα των κερδών, των λειτουργικών ροών όπως αναφέρονται στην κατάσταση ταμειακών ροών, και των κερδών συν απαξίωση και κόστος απόσβεσης εργασίας και κεφαλαίου από διάφορες ενέργειες στην πρόβλεψη των μελλοντικών ταμειακών ροών. Ταυτόχρονα, παρουσιάζουν μια εξέταση για τον βαθμό στον οποίο το

μέγεθος της επιχείρησης επηρεάζει τη δυνατότητα πρόβλεψης των εσόδων και ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες. Το δείγμα περιλαμβάνει 81 εταιρείες που απαριθμούνται στο Χρηματιστήριο της Τεχεράνης μεταξύ 2006 και 2010 (405 σταθερά έτη) και η στατιστική μέθοδος που χρησιμοποιείται στην έρευνα είναι ανάλυση παλινδρόμησης με βάση τα δεδομένα του πίνακα. Τα ευρήματα της έρευνας έδειξαν ότι ενώ τα κέρδη καθώς και τα κέρδη συν απαξίωση και κόστος απόσβεσης έχουν αξιοσημείωτη ικανότητα να προβλέψουν τις μελλοντικές ταμειακές ροές, δεν υπάρχει καμία σχέση μεταξύ των λειτουργικών ταμειακών ροών, του λειτουργικού κεφαλαίου και των μελλοντικών ταμειακών ροών. Η διάσταση της επιχείρησης δεν έχει καμία επίδραση στη βελτίωση της ικανότητας των μοντέλων για την πρόβλεψη μελλοντικών ταμειακών ροών.

Ο σκοπός της έρευνας των Takhtaei et al.(2013) είναι να εξετάσει τη σχετική ικανότητα των κερδών και της λειτουργικής ταμειακής ροής, και των παραδοσιακών μέτρων των ταμειακών ροών και συγκεκριμένα τα καθαρά κέρδη συν απαξίωση και της απόσβεσης δαπάνης εργασίας και κεφαλαίου από διάφορες ενέργειες για την πρόβλεψη των μελλοντικών ταμειακών ροών. Επίσης, εξετάζει την επίδραση του μεγέθους της εταιρείας στην ικανότητα πρόβλεψης των μέτρων που αναφέρονται. Ο εξεταζόμενος πληθυσμός περιλαμβάνει αποδεκτές εταιρείες στο Χρηματιστήριο της Τεχεράνης κατά την περίοδο 2005-2009. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι έχουν τα καθαρά κέρδη περισσότερο την ικανότητα από ότι οι λειτουργικές ταμειακές ροές και τα παραδοσιακά μέτρα για την πρόβλεψη των ταμειακών ροών στο μέλλον.

Οι Almeida et al εξετάζοντας την ευαισθησία των Ταμειακών ροών με βάση τη ζήτηση μιας επιχείρησης για την ρευστότητα αναπτύσσουν μια νέα δοκιμή της επίδρασης των οικονομικών περιορισμών σχετικά με την εταιρική πολιτική. Η επίδραση των οικονομικών περιορισμών συλλαμβάνεται από την τάση της επιχείρησης να εξοικονομεί μετρητά από ταμειακές ροές (η ευαισθησία των ταμειακών ροών μετρητών). Υποθέτουν ότι οι επιχειρήσεις πρέπει να έχουν μια θετική ευαισθησία των ταμειακών ροών, ενώ η εξοικονόμηση μετρητών χωρίς περιορισμούς των επιχειρήσεων δεν πρέπει να σχετίζονται συστηματικά στις ταμειακές ροές. Εκτιμούν εμπειρικά την ευαισθησία των ταμειακών ροών των μετρητών χρησιμοποιώντας ένα μεγάλο δείγμα επιχειρήσεων παραγωγής κατά την περίοδο 1971-2000 για να βρεθεί ισχυρή στήριξη για τη θεωρία τους.

Ο Jensen υποστηρίζει ότι οι συγκρούσεις των διευθυντών και των μετόχων εξαιτίας των διαφορετικών συμφερόντων και κινήτρων πάνω σε θέματα όπως το βέλτιστο μέγεθος της επιχείρησης και την καταβολή μετρητών στους μετόχους είναι ιδιαίτερα σοβαρές σε επιχειρήσεις με μεγάλες ελεύθερες ταμειακές ροές και

περισσότερα μετρητά από επικερδείς επενδυτικές ευκαιρίες. Η θεωρία που αναπτύσσει εξηγεί 1) τα οφέλη του χρέους στη μείωση του κόστους των ελεύθερων ταμειακών ροών, 2) πώς το χρέος μπορεί να υποκαταστήσει τα μερίσματα, 3) γιατί η "διαφοροποίηση" των προγραμμάτων είναι πιο πιθανό να δημιουργήσει απώλειες από εξαγορές ή επέκταση στην ίδια γραμμή των επιχειρήσεων ή εκκαθάρισης-κίνητρα για εξαγορές, 4) γιατί οι παράγοντες δραστηριότητας της παραγωγής εξαγοράς σε τόσο διαφορετικές δραστηριότητες, όπως η αναμετάδοση και ο καπνός είναι παρόμοιες με εκείνες του πετρελαίου, και 5) γιατί οι υποψήφιοι και ορισμένοι στόχοι έχουν την τάση να εκτελούνται ασυνήθιστα καλά πριν από την εξαγορά.

Η μελέτη της ευαισθησίας των επενδύσεων στις ταμειακές ροές (ICF) συνιστά μία από τις μεγαλύτερες συζητήσεις στην εταιρική χρηματοδότηση. Ακόμη είναι λίγο γνωστές οι αλλαγές του ICF σε σχέση με τον χρόνο, και αγνοείται σε μεγάλο βαθμό το πώς αυξάνεται η R & D επένδυση και ανάπτυξη σε μια δίκαιη αγορά εξαιτίας των εκτιμήσεων της ICF. Οι Brown και Petersen για τη χρονική περίοδο 1970-2006, κατέληξαν ότι η ICF ευαισθησία: (I) σε μεγάλο βαθμό εξαφανίζεται για φυσικές επενδύσεις, (II) παραμένει συγκριτικά ισχυρός για R & D, και (III) μειώνεται, αλλά δεν εξαφανίζονται, για το σύνολο των επενδύσεων. Υποστηρίζουν ότι αυτά τα ευρήματα μπορούν σε μεγάλο βαθμό να ερμηνευτούν με αλλαγή στη σύνθεση της επένδυσης και αυξάνεται η σπουδαιότητα της δημόσιας δικαιοσύνης ως πηγή από κεφάλαια, ιδιαίτερα για επιχειρήσεις με έντονες αρνητικές ταμειακές ροές.

Οι Fazzari et al (1988) προτείνουν ότι όταν οι επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν περιορισμούς στη χρηματοδότηση, οι επενδυτικές δαπάνες θα ποικίλλουν ανάλογα με τη διαθεσιμότητα των εσωτερικών κεφαλαίων, και όχι μόνο με τη διαθεσιμότητα των θετικών καθαρών ροών.

Σε γενικές γραμμές από τις έρευνες των Murdoch και Krause (1989) και Dechow et al (1998) βρέθηκε ότι το κέρδος σε αντίθεση με τις ταμειακές ροές είναι ο καλύτερος προγνωστικός δείκτης των μελλοντικών ταμειακών ροών.

Η Finger (1994), οι Farshadfar και Brimble (2008) και Al-Debie (2011) κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι οι ταμειακές ροές σε σχέση με τις αποδοχές έχουν περισσότερη δύναμη για να προβλέψουν τις μελλοντικές ταμειακές ροές.

Οι Moeinaddin et al (2012) και Takhtaee et al (2013) απέδειξαν ότι τα καθαρά κέρδη έχουν μεγαλύτερη ικανότητα από ότι οι λειτουργικές ταμειακές ροές και τα παραδοσιακά μέτρα για την πρόβλεψη των ταμειακών ροών στο μέλλον.

Αυτά τα ευρήματα είναι συνεπή με το Συμβούλιο Προτύπων Χρηματοοικονομικής Λογιστικής (FASB), η οποία στηριζόταν κατά προτίμηση σε κέρδη από τις ταμειακές ροές στην πρόβλεψη των μελλοντικών ταμειακών ροών.

Αξίζει ασφαλώς να αναφέρουμε και έρευνες που υποστηρίζουν αντίθετες απόψεις όπως η έρευνα των Bernard και Stober (1989) που δεν κατάφεραν να διακρίνουν μια συστηματική σχέση μεταξύ των δεδουλευμένων μεγεθών και των ταμειακών ροών, και η έρευνα των Bowen et al (1986), οι οποίοι απέδειξαν ότι τα συνολικά κέρδη παρέχουν καλύτερες προβλέψεις των μελλοντικών ταμειακών ροών σε σχέση με τις ταμειακές ροές προηγούμενων ετών. Οι ερευνητές θεωρώντας τις λειτουργικές ταμειακές ροές σαν τα λογιστικά κέρδη συν τις αποσβέσεις και συν τις προσαρμογές κεφαλαίου κίνησης δεν οδηγήθηκαν στο συμπέρασμα ότι η χρησιμότητα των λογιστικών κερδών είναι αυξημένη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο **ΓΕΝΙΚΑ - Νομολογία**

3.1.Ορισμός ΔΛΠ-ΔΠΧΠ(1)

Το σύνολο των αρχών, μεθόδων και οδηγιών για την ικανοποίηση των λογιστικών αναγκών ονομάζονται Λογιστικά Πρότυπα. Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα οριοθετούν τον τρόπο υπολογισμού του οικονομικού Αποτελέσματος και την κατάρτιση των Οικονομικών καταστάσεων με σκοπό την ακριβή, αληθή και ομοιόμορφη παρουσίαση των οικονομικών στοιχείων που θα χρησιμοποιηθούν από εσωτερικούς και εξωτερικούς χρήστες. Ως λογιστικά Πρότυπα εννοούμε το σύνολο των αρχών μεθόδων και οδηγιών για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων θεμάτων λογιστικής φύσης, η εφαρμογή των οποίων οδηγεί στον υπολογισμό του οικονομικού αποτελέσματος και την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων μιας επιχείρησης με αυστηρά προσδιοριζόμενο και ομοιόμορφο τρόπο.

Δύο όροι χρησιμοποιούνται όταν αναφερόμαστε στα «Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα» :

α. ο όρος «ΔΛΠ –Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα»(IAS), χρησιμοποιείται για Πρότυπα και διερμηνείες που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB- International Accounting Standards committee) μέχρι τον Μάρτιο του 2002

β. και ο όρος «ΔΠΧΠ- Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης – ΔΠΧΠ» (IFRS) χρησιμοποιείται για νέα πρότυπα που υιοθετούνται μετά τον Μάρτιο του 2002. Περιλαμβάνουν ΔΛΠ, ΔΠΧΠ, και διερμηνείες που αναπτύχθηκαν από την Επιτροπή Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΕΔΔΠΧΑ) (International Financial Reporting Interpretations Committee – IFRIC) ή την πρώτη μόνιμη επιτροπή Διερμηνειών (ΜΕΔ) (Standing Interpretation Committee –SIC).

Τα ΔΛΠ παρουσιάζουν, περιγράφουν και ορίζουν τον τρόπο αναγνώρισης (καταχώρησης) και επιμέτρησης (αποτίμησης) των διαφόρων στοιχείων που αναφέρονται στις οικονομικές καταστάσεις και καθορίζουν τον τρόπο παρουσίασης και γνωστοποίησης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Γίνεται σαφής ο τρόπος με τον οποίο πρέπει να χειρίζονται και να απεικονίζονται οι διάφορες οικονομικές συναλλαγές και γεγονότα ώστε η αφομοίωση αυτών των κανόνων να θεωρείται απαραίτητη και αναγκαία για την παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων.

Για τις περισσότερες χώρες οι Οικονομικές Καταστάσεις έχουν σημαντικές

διαφορές παρά το γεγονός ότι αρχικά παρουσιάζουν σχετική ομοιομορφία. Οι διαφορετικές οικονομικές κοινωνικές και νομικές παραμέτρους των χωρών επηρεάζουν με πολλούς και διαφορετικούς τρόπους το τελικό Αποτέλεσμα και καθιστούν αδύνατη την συγκρισιμότητα των Οικονομικών Καταστάσεων. Η ανάγκη ομοιομορφίας των οικονομικών καταστάσεων διαφορετικών χωρών με σκοπό την αποτελεσματικότερη αξιολόγηση τους από τους διάφορους χρήστες έγινε επιτακτική με την ανάπτυξη των κεφαλαιαγορών. Σκοπός των προτύπων είναι να αντιμετωπιστούν όλα τα προβλήματα που σχετίζονται με την λογιστική όπως αυτή χρησιμοποιείται από τις επιχειρήσεις σε παγκόσμιο επίπεδο.

Ανάλογα με τους φορείς που εκδίδουν τα πρότυπα λογιστικής τυποποίησης ή προσαρμόζουν τα πρότυπα με την ισχύουσα νομοθεσία ώστε να γίνονται πιο κατανοητά και να εφαρμόζονται σε κάθε χώρα, τα πρότυπα διαχωρίζονται σε :

Αμερικάνικα Πρότυπα, που έχουν εκδοθεί από το FASB και υποκείμενα της τυποποίησης αυτών των προτύπων είναι οι εταιρείες των ΗΠΑ και οι εταιρείες άλλων χωρών, εισηγμένες σε Αμερικάνικο χρηματιστήριο.

Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, που εκδίδονται Από το IASB και αφορούν εταιρείες συγκεκριμένων χωρών (π.χ. Κύπρος, Αυστραλία) και εταιρείες με διεθνή παρουσία παράλληλα με τα εγχώρια GAAP

Ευρωπαϊκά Πρότυπα, που εκδίδονται από την Ευρωπαϊκή επιτροπή και υποκείμενα της λογιστικής τυποποίησης είναι εταιρείες των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πρότυπα σε κάθε χώρα, που πραγματεύονται από τον εσωτερικό νομοθέτη και απευθύνονται σε εταιρείες που δραστηριοποιούνται εντός της χώρας.

3.2 Φορείς Λογιστικής Τυποποίησης(1)

Η πρώτη προσπάθεια για την τυποποίηση της Λογιστικής πληροφορίας άρχισε στις ΗΠΑ το 1934 με την Δημιουργία της επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (SEC). Το 1973 δημιουργείται η FASB που αποτελεί μέχρι και σήμερα το υπεύθυνο όργανο για την λογιστική τυποποίηση των ΗΠΑ και η IASC που μετεξελίχθηκε το 2001 σε IASB υπεύθυνο όργανο για την λογιστική τυποποίηση σε όλο τον υπόλοιπο κόσμο. Η δομή των οργάνων που ασχολούνται με την έκδοση των IFRS είναι συνοπτικά η εξής:

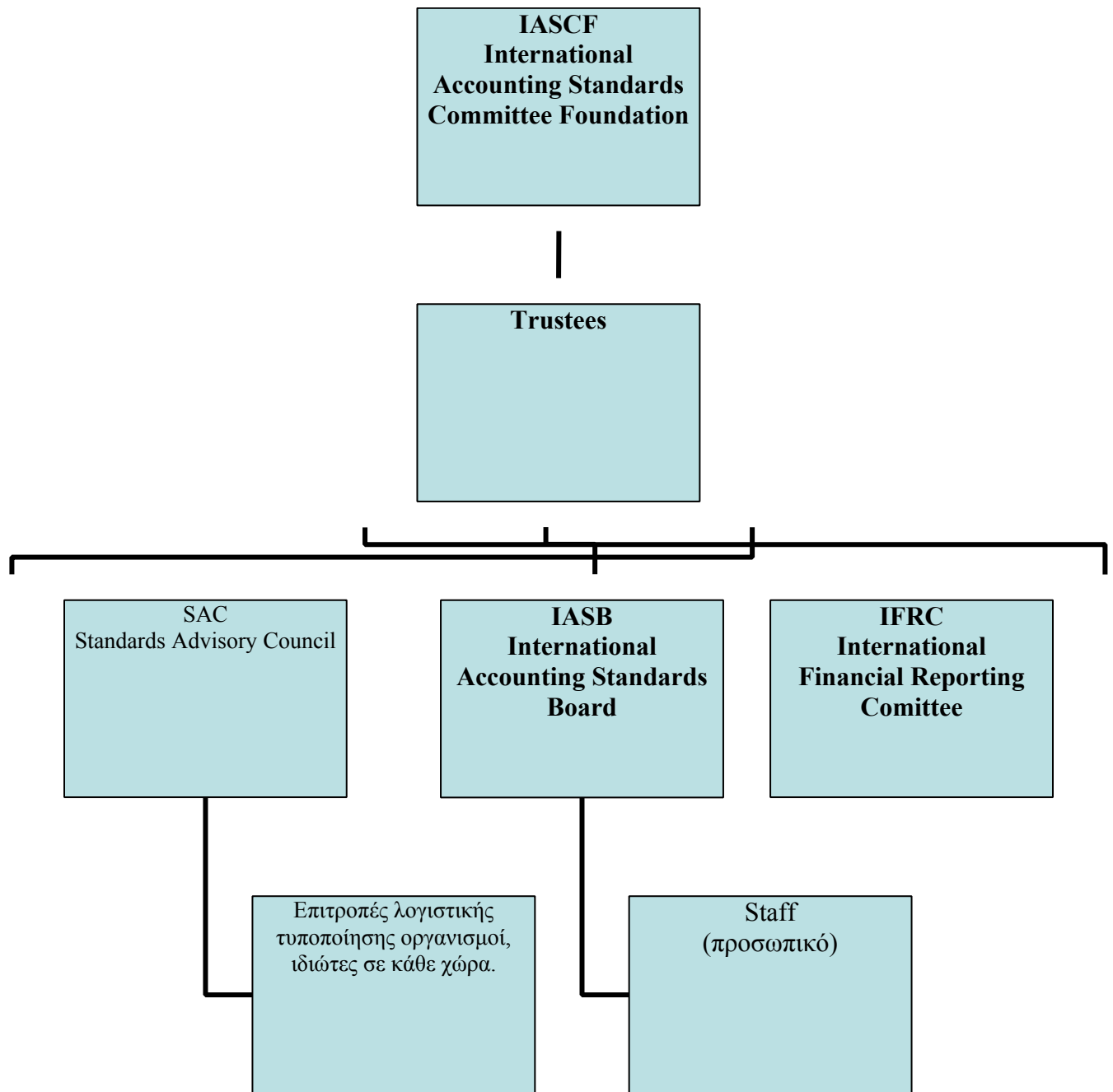
Η Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB- International Accounting Standards committee) συστήθηκε το 1973 κατόπιν συμφωνίας των επαγγελματικών οργανισμών λογιστικής των χωρών της Αγγλίας, Γαλλίας, Γερμανίας, Ολλανδίας, Ιρλανδίας, Ιαπωνίας, της Αυστραλίας, Καναδά, Μεξικού και των ΗΠΑ. Αποκλειστική ευθύνη της επιτροπής ήταν η έκδοση των Προτύπων λογιστικής τυποποίησης. Τον

Μάρτιο του 2002 έγινε αναδιάρθρωση του τρόπου λειτουργίας της επιτροπής και μετατράπηκε σε μη κερδοσκοπικό οργανισμό με έδρα την πολιτεία του Delaware στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής. Σκοπός του IASCF (Ίδρυμα της επιτροπής ΔΛΠ) είναι η έκδοση λογιστικών προτύπων τυποποίησης υψηλού επιπέδου που θα έχουν γενική αποδοχή. Οι επίτροποι (trustees) είναι αρμόδιοι να διορίζουν τα μέλη του IASB, του SAC και του IFRIC. Ακόμη αναζητούν πόρους για την χρηματοδότηση του ιδρύματος και λειτουργεί προς την επίτευξη του αντικειμενικού στόχου του ιδρύματος.

Το Σώμα Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB – International Accounting Standards Board) είναι το όργανο που διαδέχτηκε το IASC . Με έδρα το Λονδίνο αποτελεί ένα υπερεθνικό όργανο που λειτουργεί ως ανεξάρτητη αρχή και μελετά, καταρτίζει και εκδίδει λογιστικά πρότυπα τυποποίησης και σχέδια προτύπων. Στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του οργανώνει ανοικτές συζητήσεις για ανάπτυξη των υπό επεξεργασία προτύπων και συμβουλευεται την SAC.

Η Συμβουλευτική Επιτροπή Προτύπων (SAC –Standards Advisory Council) ασχολείται με την παροχή διευκρινιστικών συμβουλών και πληροφοριών των επιπτώσεων των προτεινόμενων προτύπων στους χρήστες. Θέτει θέματα προς συζήτηση στο IASB και είναι τεχνικός του σύμβουλος στην λήψη αποφάσεων. Αποτελείται από μέλη που προέρχονται από διαφορετικές χώρες και από διαφορετικούς επαγγελματικούς χώρους. Το προσωπικό (Staff) είναι υπεύθυνο για τις εκδόσεις , τις επαφές και γενικά για τα οργανωτικά θέματα και την οικονομική λειτουργία του ιδρύματος.

Η Επιτροπή Διεργητικών Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (IFRIC- Intenrational Financial Reporting Interpretations Committee) έχει ως σκοπό την ερμηνεία των προτύπων και την έγκαιρη παροχή οδηγιών σχετικά με την εφαρμογή των Προτύπων. Η IFRIC εκδίδει οδηγίες, λύσεις και παραδείγματα εφαρμογής

Σχήμα 1 : Φορείς λογιστικής τυποποίησης (Πηγή: Κόντος 2010)

3.3.Υποχρέωση εφαρμογής των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων

Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα έχουν υποχρεωτική εφαρμογή, για ετήσιες Οικονομικές καταστάσεις από 1.1.05 και έπειτα, από τις Ανώνυμες Εταιρίες (Α. Ε.) που έχουν τις μετοχές τους εισηγμένες σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά (άρθρο 134 Ν. 2190/20 , άρθρο 11 Ν. 3301/04). Επίσης, και οι επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες στην Ελλάδα ή ακόμα και όταν δεν είναι εγκατεστημένες στην Ελλάδα (στην περίπτωση αυτή όμως πρέπει να παρέχεται η επιλεκτική δυνατότητα εφαρμογής των Δ.Λ.Π στη χώρα εγκατάστασης τους) είναι υποχρεωμένες να συντάσσουν τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, εφόσον οι επιχειρήσεις αυτές αντιπροσωπεύουν αθροιστικά (όλες μαζί) ποσοστό μεγαλύτερο από το 5 % του ενοποιημένου κύκλου εργασιών ή του ενοποιημένου ενεργητικού ή των ενοποιημένων αποτελεσμάτων ύστερα φυσικά από την αφαίρεση της αναλογίας που έχουν οι μετοχές της μειοψηφίας .

Οι μη εισηγμένες συγγενείς επιχειρήσεις δεν είναι υποχρεωμένες να εφαρμόζουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα για τις δικές τους οικονομικές καταστάσεις, είναι όμως υποχρεωμένες να παρέχουν όλα τα απαραίτητα στοιχεία στην επαινούσα επιχείρηση, προκειμένου αυτή να τροποποιήσει τις οικονομικές καταστάσεις των συγγενών επιχειρήσεων και να εφαρμόσει στη συνέχεια την προβλεπόμενη από το Δ.Λ.Π. 28 μέθοδο της καθαρής θέσης.

Όποια συγγενής επιχείρηση δεν παρέχει τα στοιχεία αυτά στην επαινούσα επιχείρηση παραβαίνει σαφώς τις διατάξεις του Κ . Ν . 2190/20 .

Προαιρετικά μπορούν επίσης να εφαρμόζουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και οι Α.Ε που οι μετοχές τους δεν είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο, καθώς και οι Ε.Π.Ε εφόσον πρώτα το εγκρίνει αυτό με απόφαση της η Γενική Συνέλευση των μετόχων ή των εταίρων με πλειοψηφία που καθορίζεται στα άρθρα 29 παρ. 1 του Ν. 2190/20 ή στο άρθρο 13 του Ν. 3190/55, και που θα πρέπει να είναι υποχρεωτική η σχετική αυτή απόφαση για πέντε τουλάχιστον συνεχόμενες χρήσεις.

Όταν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα εφαρμόζονται από ομίλους εταιρειών, και οι μητρικές εταιρίες καταρτίζουν ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις που αφορούν τους ομίλους εταιριών, τότε στις καταστάσεις πρέπει να περιλαμβάνονται τόσο οι ατομικές καταστάσεις των "μητρικών" εταιριών όσο και οι ενοποιημένες οικονομικές

καταστάσεις των "ομίλων" εταιριών που συντάσσονται με ευθύνη των "μητρικών" και των "ομίλων" αυτών.

3.4.1.Οικονομικές καταστάσεις με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα

Οι οικονομικές καταστάσεις αποτελούν μία δομημένη απεικόνιση της οικονομικής θέσης και απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων μίας οικονομικής μονάδας. Η δημοσίευση τους είναι απαραίτητη για την αξιολόγηση της επιχείρησης από τους ενδιαφερόμενους. Οι πληροφορίες οι οποίες περιέχουν για την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης θα χρησιμοποιηθούν από τους εσωτερικούς και εξωτερικούς χρήστες για τη λήψη αποφάσεων.

Ο σκοπός των ΔΛΠ επιτυγχάνεται μέσα από την εφαρμογή αυτών κυρίως στις Οικονομικές Καταστάσεις και δευτερευόντως στις λοιπές χρηματοοικονομικές αναφορές. Η παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων πρέπει να είναι κατανοητή για να χρησιμεύει στην βελτίωση της ικανότητας να προβαίνουν οι χρήστες αυτών σε αποδοτικές οικονομικές αποφάσεις. Η εφαρμογή των αρχών των ΔΛΠ σημαίνει την κατάρτιση και δημοσίευση μίας πλήρους σειράς οικονομικών καταστάσεων που αναφέρονται σε χρήστες με διαφορετικές απαιτήσεις πληροφόρησης. Όταν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα εφαρμόζονται στη χώρα μας , τότε καταρτίζονται οι παρακάτω οικονομικές καταστάσεις:

- Ο ισολογισμός (Balance sheet)Η κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης(Income Statement)
- Η κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων (Statement of changes in equity)
- Η κατάσταση ταμειακών ροών (cash flow Statement)
- Σημειώσεις (Full notes) που περιλαμβάνουν περίληψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών και
- άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις πάνω στις οικονομικές καταστάσεις ("προσάρτημα")

Σε περίπτωση που εφαρμοστεί αναδρομικά μία λογιστική πολιτική και επαναδιατυπωθούν οι οικονομικές καταστάσεις, τότε είναι υποχρεωτική και η κατάρτιση κατάστασης οικονομικής θέσης κατά την έναρξη της πρώτης περιόδου που εφαρμόστηκε η λογιστική αυτή πολιτική.

Όταν η εταιρία εφαρμόζει (υποχρεωτικά ή προαιρετικά) τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα , τότε τα λογιστικά μεγέθη που θα απεικονίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις θα πρέπει να είναι εκείνα που προκύπτουν από τους κανόνες που εφαρμόζονται στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (άρθρο 138 Κ.Ν. 2190/20).

3.4.2. Καταχώρηση και δημοσίευση των Οικονομικών Καταστάσεων

Οι ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις και οι Ετήσιες Ενοποιημένες οικονομικές των Ανωνύμων Εταιρειών , καθώς και η έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου και το Πιστοποιητικό Ελέγχου της Παραγράφου 4 του άρθρου 43β, είκοσι τουλάχιστον ημέρες πριν από την συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης και σε περίπτωση τροποποίησης τους μέσα σε είκοσι ημέρες πριν από την συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης και σε περίπτωση τροποποίησης τους, μέσα σε είκοσι ημέρες από την τροποποίηση, καταχωρούνται και δημοσιεύονται, ως εξής :

α. Καταχωρούνται στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών και η ανακοίνωση για την καταχώρηση τους αυτή δημοσιεύεται, με φροντίδα της αρμόδιας υπηρεσίας και με δαπάνες της εταιρίας στο ΦΕΚ της Κυβέρνησης.

β. Αναρτώνται σε χώρο του διαδικτύου, ο οποίος χώρος είναι προσπελάσιμος στο ευρύ κοινό και παραμένει προσπελάσιμος για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 2 ετών από την πρώτη δημοσίευση τους και

γ. Εφόσον πρόκειται για εταιρίες με μετοχές ή άλλες κινητές αξίες σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά, κατατίθενται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς .

Οι ετήσιες Οικονομικές καταστάσεις και οι ετήσιες Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις των εταιριών περιορισμένης ευθύνης, καθώς και η έκθεση του Διαχειριστή ή των Διαχειριστών και το Πιστοποιητικό ελέγχου του άρθρου 23 του Ν. 3190/1955, είκοσι τουλάχιστον ημέρες πριν από την συνεδρίαση της Γενικής συνέλευσης και σε περίπτωση τροποποίησης τους μέσα σε είκοσι ημέρες από την τροποποίηση:

α. Καταχωρούνται στο Μητρώο Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης που τηρείται από το Γραμματέα, που τηρείται από τον Γραμματέα του Πρωτοδικείου, όπου έχει την έδρα της η εταιρεία και ανακοίνωση περί της καταχώρησης τους δημοσιεύεται,

με επιμέλεια του διαχειριστή ή των διαχειριστών και με τις δαπάνες της εταιρείας, στο τεύχος Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης της ΕΤΚ

β. αναρτώνται σε χώρο του διαδικτύου, για δύο χρόνια τουλάχιστον.

3.5.Λογιστικές πολιτικές και ουσιώδεις παραδοχές Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Π. κατάρτισης των Οικονομικών Καταστάσεων

Η εφαρμογή των Δ.Λ.Π. απαιτεί και επιτάσσει την υιοθέτηση μίας νέας φιλοσοφίας: «Η ουσία υπεράνω των τύπων»

Η εφαρμογή των Δ.Λ.Π. δεν σημαίνει απλά διατύπωση των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με την νομοθεσία . Έχει πολύ μεγάλη σημασία η ουσιαστική περιγραφή των οικονομικών δεδομένων της επιχείρησης ώστε η λογιστική καταγραφή και απεικόνιση να αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι μίας γενικότερης επιχειρηματικής στρατηγικής.

Η Κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Π οφείλουν να ακολουθούν ορισμένες λογιστικές πολιτικές και ουσιώδεις παραδοχές.

Λογιστικές πολιτικές είναι οι συγκεκριμένες αρχές, βάσεις, παραδοχές, κανόνες και πρακτικές, που εφαρμόζονται από την οικονομική μονάδα για την κατάρτιση και παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων (ΔΛΠ8).

Οι οικονομικές καταστάσεις συντάσσονται υπό την προϋπόθεση ότι ισχύουν δύο ουσιώδεις παραδοχές (assumptions). Οι παραδοχές αυτές είναι :

Αρχή της Συνεχούς Επιχειρηματικής Δραστηριότητας: οι λογιστικές καταστάσεις πρέπει να συντάσσονται στη βάση της συνεχούς επιχειρηματικής δραστηριότητας (going concern). Η διοίκηση της επιχείρησης θα πρέπει να προβαίνει στην εκτίμηση της δυνατότητας συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας για διάστημα τουλάχιστον πέραν των δώδεκα μηνών.

Αρχή των δεδουλευμένων: Οι οικονομικές καταστάσεις πρέπει να συντάσσονται τηρώντας την αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων. Από την

αρχή αυτή εξαιρείται η κατάσταση ταμειακών ροών η οποία και συντάσσεται σε ταμειακή βάση.

Η ομοιόμορφη τήρηση των λογιστικών καταστάσεων πρέπει να διέπεται από ορισμένα ποιοτικά χαρακτηριστικά τα οποία περιγράφονται από το ΔΛΠ1. Τα ποιοτικά αυτά χαρακτηριστικά είναι:

- α. Κατανοητότητα
- β. Συνάφεια
- γ. Σημαντικότητα
- δ. Αξιοπιστία και Συγκρισιμότητα

3.6 Νομικό πλαίσιο σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα

3.6.1. Ιστορική αναδρομή – Νομολογία

Η καθιέρωση και υποχρεωτική εφαρμογή των Διεθνών λογιστικών προτύπων σκοπό είχε την ομοιόμορφη διαδικασία κατάρτισης των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων με τρόπο ώστε να καθίσταται αποτελεσματική και ουσιαστική η μεταξύ των διαφόρων χωρών σύγκριση των οικονομικών καταστάσεων. Τα Διεθνή λογιστικά πρότυπα είναι ένα σύνολο αρχών και κανόνων , μεθόδων και διαδικασιών που σκοπεύουν στην ομαλή λειτουργία των χρηματαγορών. Η ανάγκη ύπαρξης κοινών κανόνων και αρχών έγινε επιτακτική με την παγκοσμιοποίηση και την κατάργηση των οικονομικών συνόρων.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα πλαίσια εφαρμογής σχεδίου δράσης για εναρμόνιση των Λογιστικών Προτύπων που εφαρμόζονται ως εκείνη τη στιγμή στην Ευρωπαϊκή Ένωση με τις επιταγές της παγκόσμιας αγοράς εξέδωσε στις 19 Ιουλίου του 2002 τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 1606/2002. Με τον Κανονισμό αυτό θέτει χρονικό ορίζοντα στην υποχρεωτική εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων από τις εταιρείες.

Την επόμενη χρονιά η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκδίδει στις 29 Σεπτεμβρίου τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 1725/2003 , στον οποίο θα συμπεριληφθούν όλα τα Πρότυπα που θα εφαρμοστούν . Στον Κανονισμό περιλαμβάνονται αναλυτικά τα Πρότυπα ,

δίνεται το πεδίο εφαρμογής τους και οι ιδιαιτερότητες του κάθε προτύπου χωριστά.

Τέλος εξαιτίας του πλήθους των αναθεωρήσεων και τροποποιήσεων των κανονισμών που επιβάλλουν την εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αφού έλαβε υπόψιν την σύμφωνη γνώμη της κανονιστικής Επιτροπής λογιστικών θεμάτων εκδίδει στις 3 Νοεμβρίου 2008 τον αριθμ.1126/2008 Κανονισμό. Ο Κανονισμός αφορά την υιοθέτηση ορισμένων Διεθνών Λογιστικών Προτύπων σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1606/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

3.6.2.Ευρωπαϊκός Κανονισμός 1606/2002

Η Ευρωπαϊκή επιτροπή με σκοπό την ακριβή, ουσιαστική και ομοιόμορφη πληροφόρηση των εσωτερικών και εξωτερικών χρηστών αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων αποφάσισε την υποχρεωτική εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων από τις εταιρείες που συμμετέχουν σε οργανωμένες χρηματιστηριακές αγορές των χωρών μελών της. Για τον σκοπό αυτό εκδόθηκαν οι κανονισμοί 1606/2002, 1725/2003 και 1126/2008 του Ευρωπαϊκού κοινοβουλίου.

Με τον Κανονισμό 1606/2002 της 19^{ης} Ιουλίου 2002 το Ευρωπαϊκό κοινοβούλιο και το συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκτιμώντας την ανάγκη να επιταχυνθεί η ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών ζήτησε να τεθεί σε εφαρμογή το σχέδιο δράσης της Επιτροπής για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες μέχρι το 2005 και κάλεσε την επιτροπή να λάβει μέτρα για την βελτίωση της συγκρισιμότητας των οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών που είναι εισηγμένες σε χρηματιστήριο.

Προκειμένου να συμβάλλουν στην καλύτερη λειτουργία της εσωτερική αγοράς πρέπει να καταστεί υποχρεωτικό για τις εισηγμένες στο χρηματιστήριο εταιρείες να εφαρμόζουν μία ενιαία και υψηλής ποιότητας δέσμη διεθνών λογιστικών προτύπων για την κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων τους. Είναι επίσης σημαντικό τα πρότυπα χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που εφαρμόζουν οι κοινοτικές εταιρείες οι οποίες συμβάλλουν στις χρηματοπιστωτικές αγορές να είναι αποδεκτά σε διεθνές επίπεδο και να αποτελούν πράγματι παγκόσμια πρότυπα. Αυτό

προϋποθέτει μεγαλύτερη σύγκλιση των λογιστικών προτύπων που χρησιμοποιούνται σήμερα διεθνώς με απώτερο στόχο την επίτευξη μίας ενιαίας δέσμης παγκόσμιων λογιστικών προτύπων.

Καθιερώνεται το αργότερο μέχρι το 2005 η κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων όλων των εισηγμένων σε χρηματιστήριο εταιρειών της Κοινότητας βάσει μίας ενιαίας δέσμης λογιστικών προτύπων , δηλαδή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΔΛΠ). Τα ΔΛΠ εκπονούνται από τη Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων σκοπός της οποίας είναι η δημιουργία μίας ενιαίας δέσμης παγκόσμιων λογιστικών προτύπων.

Σκοπός του κανονισμού είναι η αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία της κεφαλαιαγοράς. Η προστασία των επενδυτών και η διατήρηση κλίματος εμπιστοσύνης στις χρηματοπιστωτικές αγορές συνιστούν άλλη μία πτυχή της ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς στον τομέα αυτό. Ο Παρών κανονισμός ενισχύει την ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων στην εσωτερική αγορά και βοηθά τις κοινοτικές εταιρείες να αγωνίζονται σε ισότιμη βάση για την εξεύρεση διαθέσιμων χρηματοοικονομικών πόρων τόσο στις κοινοτικές εταιρείες όσο και στις διεθνείς κεφαλαιαγορές.

Για την ανταγωνιστικότητα των κοινοτικών κεφαλαιαγορών είναι σημαντικό να επιτευχθεί σύγκλιση των προτύπων που χρησιμοποιούνται στην Ευρώπη για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων με διάφορα διεθνή λογιστικά πρότυπα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν παγκοσμίως για τις διασυνοριακές συναλλαγές ή την εισαγωγή σε χρηματιστήριο οπουδήποτε στον κόσμο.

3.6.3. Ευρωπαϊκός Κανονισμός 1725/2003 και η αντικατάσταση του από τον 1126/2008

Ο Ευρωπαϊκός Κανονισμός 1725/2003 της 29^{ης} Σεπτεμβρίου 2003 εκδόθηκε με σκοπό να τεθεί το πλαίσιο για την υιοθέτηση ορισμένων διεθνών λογιστικών προτύπων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) 1606/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Ορίζεται με τον κανονισμό 1725/2003 ότι τα υφιστάμενα στις 14 Σεπτεμβρίου 2002 λογιστικά πρότυπα πληρούν τα κριτήρια που προβλέπει το άρθρο 3 του

κανονισμού 1606/2002 για την υιοθέτηση των Διεθνών λογιστικών προτύπων από τις εταιρείες που διέπονται από το δίκαιο κράτους μέλους και καταρτίζουν τους ενοποιημένους λογαριασμούς τους σύμφωνα με τα Διεθνή λογιστικά πρότυπα από 1^η Ιανουαρίου 2005.

Επίσης η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη της πολλά σχέδια αναθεώρησης προτύπων τα οποία θα υιοθετηθούν μετά την οριστικοποίηση των σχετικών προτύπων που θα προκύψουν. Για την κεφαλαιαγορά της Ευρωπαϊκής κοινότητας είναι σημαντική η ύπαρξη προτύπων υψηλής ποιότητας για τα χρηματοπιστωτικά μέσα περιλαμβανομένων των παραγώγων. Οι σχεδιαζόμενες αναθεωρήσεις των ΔΛΠ 32 και 39 είναι τόσο σημαντικές που καθιστούν μη ενδεδειγμένη την υιοθέτηση των προτύπων στην σημερινή τους μορφή. Έτσι, σύμφωνα με τον κανονισμό πρέπει να υιοθετηθούν όλα τα υφιστάμενα πρότυπα στις 14 Σεπτεμβρίου 2002 εκτός από το ΔΛΠ 32 και 39 και τις σχετικές διερμηνίες.

Με τον Ευρωπαϊκό κανονισμό 1725/2003 της Επιτροπής αρχικά υιοθετήθηκαν ορισμένα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα που ίσχυαν στις 14 Σεπτεμβρίου 2002 και ήταν σύμφωνα με τον κανονισμό 1606/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Έπειτα όμως από την αξιολόγηση της ομάδας τεχνικών εμπειρογνομόνων της ευρωπαϊκής συμβουλευτικής ομάδας για θέματα χρηματοοικονομικής πληροφόρησης ακολούθησε αντικατάσταση του 1725/2003 κανονισμού με τον 1126/2008. Σκοπός του νέου κανονισμού ήταν να συμπεριληφθούν όλα τα πρότυπα που παρουσίασε το IASB καθώς και όλες οι διερμηνείες που παρουσίασε η επιτροπή διερμηνειών των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς (IFRIC) και υιοθετήθηκαν εντός της κοινότητας εξ ολοκλήρου έως τις 15 Οκτωβρίου του 2008, εκτός από το ΔΛΠ 39 από το οποίο έχουν παραλειφθεί περιορισμένα τμήματα.

Με τον κανονισμό αριθμ. 1126/2008 καταργείται και αντικαθίσταται ο κανονισμός 1725/2003. Στο Παράρτημα του 1126/2008 υιοθετούνται τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης που είναι σύμφωνα με το άρθρο 2 του 1606/2002 και τη γνώμη της κανονιστικής επιτροπής λογιστικών θεμάτων.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται ονομαστικά τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και Διεθνή Χρηματοοικονομικά Πρότυπα που περιλαμβάνονται και

περιγράφονται αναλυτικά στον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 1126/2008:

	Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα
ΔΛΠ 1	Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων
ΔΛΠ 2	Αποθέματα
ΔΛΠ 7	Κατάσταση Ταμειακών Ροών
ΔΛΠ 8	Λογιστικές Πολιτικές, μεταβολές των λογιστικών εκτιμήσεων και λάθη
ΔΛΠ 10	Γεγονότα μετά την περίοδο αναφοράς
ΔΛΠ 11	Συμβάσεις κατασκευές
ΔΛΠ 12	Φόροι εισοδήματος
ΔΛΠ 16	Ενσώματα πάγια
ΔΛΠ 17	Μισθώσεις
ΔΛΠ 18	Έσοδα
ΔΛΠ 19	Παροχές σε εργαζόμενους
ΔΛΠ 20	Λογιστική των κρατικών επιχορηγήσεων και γνωστοποίηση της κρατικής υποστήριξης
ΔΛΠ 21	Οι επιδράσεις των τιμών συναλλάγματος
ΔΛΠ 23	Κόστος Δανεισμού
ΔΛΠ 24	Γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών
ΔΛΠ 26	Λογιστικός χειρισμός και παρουσίαση των προγραμμάτων παροχών εξόδου από την υπηρεσία
ΔΛΠ 27	Ατομικές οικονομικές καταστάσεις
ΔΛΠ 28	Επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις
ΔΛΠ 29	Παρουσίαση οικονομικών στοιχείων σε υπερπληθωριστικές οικονομίες
ΔΛΠ 32	Χρηματοοικονομικά μέσα : Παρουσίαση
ΔΛΠ 33	Κέρδη ανά μετοχή
ΔΛΠ 34	Ενδιάμεση χρηματοοικονομική αναφορά

ΔΛΠ 36	Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων
ΔΛΠ37	Προβλέψεις, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία
ΔΛΠ 38	Άυλα περιουσιακά στοιχεία
ΔΛΠ 39	Χρηματοοικονομικά μέσα: αναγνώριση και επιμέτρηση, με εξαίρεση ορισμένες διατάξεις που αφορούν τη λογιστική αντιστάθμιση του κινδύνου.
ΔΛΠ 40	Επενδύσεις σε ακίνητα
ΔΛΠ 41	Γεωργία
	Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης
ΔΠΧΠ 1	Πρώτη εφαρμογή των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς
ΔΠΧΠ 2	Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών
ΔΠΧΠ 3	Συνενώσεις επιχειρήσεων
ΔΠΧΠ 4	Ασφαλιστήρια συμβόλαια
ΔΠΧΠ 5	Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες
ΔΠΧΠ 6	Έρευνα και αξιολόγηση ορυκτών πόρων
ΔΠΧΠ 7	Χρηματοοικονομικά μέσα: γνωστοποιήσεις
ΔΠΧΠ 8	Λειτουργικοί τομείς
ΔΠΧΠ 9	Χρηματοοικονομικά μέσα
ΔΠΧΠ 10	Ενοποιημένες οικονομικές Καταστάσεις
ΔΠΧΠ 11	Σχήματα υπό κοινό έλεγχο
ΔΠΧΠ 12	Γνωστοποίηση συμμετοχών σε άλλες οντότητες
ΔΠΧΠ 13	Επιμέτρηση Εύλογης αξίας

Πίνακας 1 – Ισχύοντα ΔΛΠ&ΔΠΧΠ

3.6.4. Ευρωπαϊκός Κανονισμός 494/2009

Με τον Ευρωπαϊκό κανονισμό 494/2009, η επιτροπή των Ευρωπαϊκών

κοινοτήτων επιβεβαιώνει τις τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 27 του κανονισμού 1606/2002. Τα Διεθνή πρότυπα Χρηματοοικονομικής αναφοράς που σχετίζονται τροποποιούνται σύμφωνα με τις τροποποιήσεις του ΔΛΠ 27 όπως ορίζεται στον ΕΚ.494/2009.

Το ΔΛΠ 7 τροποποιείται όσον αφορά τις μεταβολές σε ιδιοκτησιακά συμφέροντα σε θυγατρικές και άλλες επιχειρήσεις. Πιο συγκεκριμένα το σύνολο των Ταμειακών Ροών που προκύπτουν από απόκτηση ή απώλεια ελέγχου θυγατρικών θα αντιμετωπίζεται ως επενδυτική Ροή και θα παρουσιάζεται χωριστά. Ταυτόχρονα θα υπάρχει υποχρέωση να εμφανίζεται το συνολικό αντάλλαγμα της πράξης, την αναλογία του ανταλλάγματος που αποτελείται από ταμειακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα, και το ποσό των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων των οποίων μεταβιβάζεται ο έλεγχος. Η παρουσίαση αυτών των οικονομικών δραστηριοτήτων πρέπει να είναι ξεχωριστή ώστε να διακρίνονται από άλλες επενδυτικές ή χρηματοδοτικές δραστηριότητες. Τα ταμειακά διαθέσιμα που καταβλήθηκαν ή εισπράχθηκαν ως αντάλλαγμα της απόκτησης ή απώλειας του ελέγχου θυγατρικών δεν συμψηφίζονται και αναγράφονται στην Κατάσταση Ταμειακών ροών μετά την αφαίρεση των ταμειακών διαθεσίμων και ταμειακών ισοδυνάμων που αποκτήθηκαν ή δόθηκαν για την διεκπεραίωση αυτών των συναλλαγών.

3.6.5. Ελληνική Νομοθεσία και εφαρμογή των ΔΛΠ- Νόμος 2992/2002, 3229/2004,3301/2004.

Η Ελλάδα υιοθέτησε τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 1606/2002 στις 20 Μαρτίου 2002 με τον Ν.2992/2002. Ο Νόμος 2992/2002 περιλαμβάνει μέτρα για την ενίσχυση της κεφαλαιαγοράς και την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας. Με το άρθρο 1 καθιερώνονται τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα τα οποία εφαρμόζονται στην χώρα μας κατά την κατάρτιση των δημοσιευμένων οικονομικών καταστάσεων. Σύμφωνα με τον 2992/2002 τα ΔΛΠ εφαρμόζονται υποχρεωτικά από τις Ανώνυμες Εταιρείες των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών και Προαιρετικά από τις λοιπές επιχειρήσεις που έχουν την μορφή Ανωνύμου Εταιρείας και επιλέγουν τους τακτικούς κατά νόμο ελεγκτές τους από το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών (ΣΟΕΛ).

Με τον νόμο 2992/2002 υιοθετήθηκαν τα διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, όμως οι αντιθέσεις και οι διαφορές με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα δημιούργησαν δυσκολίες και δυσλειτουργίες στην εφαρμογή των Προτύπων. Οι διατάξεις που επιβάλλει η Ελληνική Νομοθεσία δεν επιτρέπουν την πλήρη εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων από τις επιχειρήσεις. Έτσι γίνεται μία συνεχή Προσπάθεια από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για εναρμόνιση των Ευρωπαϊκών Κανονισμών με την Ελληνική Νομοθεσία ώστε να διευκολυνθούν οι επιχειρήσεις στην εφαρμογή των ΔΛΠ όπως επιβάλλουν οι ανάγκες των χρηματαγορών.

Έτσι ακολούθησε ο νόμος 3229/2004 , όπου με το άρθρο 13 προσδιορίστηκαν τα πλαίσια προσαρμογής των ελληνικών επιχειρήσεων που υποχρεούνται να εφαρμόζουν τα Διεθνή λογιστικά Πρότυπα. Με το άρθρο 13 προστέθηκε το Κεφάλαιο 15 «Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα» στον Κ.Ν. 2190/1920 «Περί ανωνύμων Εταιρειών», το οποίο αναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο θα εφαρμοστούν τα ΔΛΠ στην Ελλάδα. Πιο συγκεκριμένα το Κεφάλαιο 15 περιλαμβάνει τα εξής άρθρα:

134 Εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων,

135 Δημοσιότητα των Συντεταγμένων κατά τα ΔΛΠ Οικονομικών Καταστάσεων,

136 Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου,

137 Ελεγκτές και Πιστοποιητικά Ελέγχου,

138 Επιμέτρηση Λογιστικών μεγεθών,

139 Κανόνες Αποτίμησης και λογιστικά βιβλία,

140 Φορολογητέα Κέρδη ή Ζημιές,

141 Χρηματοδοτικές Μισθώσεις,

142 Πρώτη Εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων,

143 Μεταβατικές Διατάξεις επί των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων,

Επίσης με το άρθρο 14 «Τροποποίηση του Κώδικα βιβλίων και στοιχείων για την εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων» του ίδιου νόμου ορίζεται ότι σε περίπτωση που τα ΔΛΠ έρχονται σε αντίθεση με τις φορολογικές διατάξεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (ΠΔ 186/92) , τότε ισχύουν οι διατάξεις του κεφαλαίου 15 που προστέθηκαν στον Κ.Ν. 2190/20. Οι Ανώνυμες εταιρείες και οι εταιρείες περιορισμένης ευθύνης που εφαρμόζουν είτε υποχρεωτικά είτε προαιρετικά τα

υιοθετημένα με κανονισμό της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, σύμφωνα με τις Διατάξεις του Κεφαλαίου 15 του Κ.Ν. 2190/1920, εξαιρούνται από την υποχρέωση εφαρμογής ειδικότερων Διατάξεων του νόμου αυτού, στο βαθμό που οι διατάξεις αυτές είναι αντίθετες με τις ρυθμίσεις του Κ.Ν. 2190/1920. Υποκείμενα στις διατάξεις του νόμου βιβλία θεωρούνται τόσο τα τηρούμενα για σκοπούς εφαρμογής των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων λογιστικά βιβλία όσο και τα συμπληρωματικά φορολογικά βιβλία στα οποία καταχωρούνται οι διαφορές μεταξύ των κανόνων αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και των αντίστοιχων φορολογικών κανόνων.

Ενώ με την ΠΟΛ1025 περιγράφεται ο τρόπος εφαρμογής των ΔΛΠ από πλευράς ΚΒΣ.

Ο Ν.3301/2004 είναι ο σημαντικότερος νόμος που ακολούθησε και καθόρισε την εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων. Με το άρθρο 11 του Ν.3301/2004, τροποποιήθηκαν σημαντικές διατάξεις του εμπορικού νόμου Κ.Ν.2190/20 περί ανωνύμων εταιρειών για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή των ΔΛΠ και τα άρθρα 2-6 του Π.Δ. 360/1985 που αφορούν τα οικονομικά στοιχεία που οφείλουν να δημοσιεύουν περιοδικά οι εταιρείες των οποίων οι μετοχές έχουν εισαχθεί στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών.

Οι τροποποιήσεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (Π.Δ. 186/1992 ΦΕΚ 84Α') για την εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων ρυθμίζονται με το άρθρο 12 του Ν.3301/2004. Ενώ με το άρθρο 13 του ιδίου Νόμου επέρχονται στην ελληνική νομοθεσία οι τροποποιήσεις που αφορούν τον Κώδικα Φορολογίας εισοδήματος (Κ.Ν. 2238/1994) για την εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων.

Με τον Ν.3460/2006 προσδιορίστηκε ότι αφορά την αποτίμηση των χρηματοοικονομικών μέσων στην εύλογη αξία από τις εταιρείες που εφαρμόζουν τα ΔΛΠ. Τέλος ο τρόπος σύνταξης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων που συντάσσονται σύμφωνα με τα ΔΛΠ καθορίστηκε με τον Ν.3487/2006, και με την απόφαση ΕΛΤΕ Νο 110/2006 καθορίστηκε ο τρόπος αντιμετώπισης της διανομής των κερδών όταν εφαρμόζονται τα ΔΛΠ.

Πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά την Κατάσταση Ταμειακών Ροών, πριν την

εφαρμογή των Δ.Λ.Π. στην Ελλάδα οι ανώνυμες επιχειρήσεις που κατείχαν μετοχές ή άλλες κινητές αξίες σε εταιρείες εισηγμένες σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά ήταν υποχρεωμένες να συντάσσουν Κατάσταση Ταμειακών Ροών και να την δημοσιεύσουν στο Ετήσιο Δελτίο τους κάθε χρόνο σύμφωνα με τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (Ε.Κ.) 5/204/14.11.00 και 7/732/15.02.06. Με την υποχρεωτική εφαρμογή των Δ.Λ.Π. όσες εταιρείες εφαρμόζουν τα Δ.Λ.Π. συντάσσουν υποχρεωτικά και την Κατάσταση Ταμειακών Ροών ως μία από τις πέντε υποχρεωτικές οικονομικές καταστάσεις .

Η τελευταία τροποποίηση (Ν.3487/2006) του Νόμου 2190/1920 ορίζει ότι οι ανώνυμες εταιρείες που συντάσσουν ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των οποίων οι μετοχές ή άλλες κινητές αξίες δεν είναι εισηγμένες σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά καθώς και οι ενοποιούμενες σε αυτές επιχειρήσεις καταρτίζουν , επιπροσθέτως , Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων, καθώς και Κατάσταση Ταμειακών Ροών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΔΛΠ 7 – Κατάσταση ταμειακών Ροών

4.1.Εισαγωγή στο ΔΛΠ 7

4.1.1. Σκοπός του προτύπου

Οι πληροφορίες που αντλούνται από τις Ταμειακές Ροές όπως η δυνατότητα της οικονομικής μονάδας να δημιουργεί Ταμειακά διαθέσιμα και Ταμειακά ισοδύναμα αλλά και η ανάγκη της οικονομικής οντότητας να χρησιμοποιεί αυτές τις Ταμειακές ροές , είναι χρήσιμες στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων για να εκτιμούν την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης. Οι οικονομικές αποφάσεις που λαμβάνονται από τους εσωτερικούς και τους εξωτερικούς χρήστες προϋποθέτουν την ορθή εκτίμηση της δυνατότητας μίας οικονομικής οντότητας να δημιουργεί ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα καθώς και μία όσο τον δυνατόν πληρέστερη προσέγγιση του χρόνου βεβαιότητας της δημιουργίας των διαθεσίμων αυτών.

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο με αριθμό 7, ασχολείται με την Κατάσταση Ταμειακών Ροών. Σκοπός του Προτύπου είναι να παρέχονται όλες οι πληροφορίες σχετικά με τις ιστορικές μεταβολές στα ταμειακά διαθέσιμα και τα ταμειακά ισοδύναμα μίας οικονομικής οντότητας στους ενδιαφερόμενους χρήστες. Οι δε πληροφορίες αυτές να παρέχονται μέσω μίας δομημένης κατάστασης , ενιαίας μορφής για όλες τις επιχειρήσεις που εφαρμόζουν τα ΔΛΠ , της κατάστασης ταμειακών ροών.

Η Κατάσταση Ταμειακών Ροών προβάλλει τις πληροφορίες που αφορούν την ταμειακή πραγματικότητα της επιχείρησης, ταξινομώντας τις ταμειακές ροές της περιόδου σε ροές από λειτουργικές , επενδυτικές και χρηματοδοτικές δραστηριότητες. Στη κατάσταση αυτή η επιχείρηση ή ο οργανισμός παρουσιάζει στους τρίτους, επενδυτές, προμηθευτές, μετόχους αλλά και εργαζομένους, τον τρόπο, με τον οποίο διαχειρίστηκε τα Ταμειακά διαθέσιμά και τα ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων. Η κατάσταση αυτή αποτελεί μέρος των δημοσιεύσιμων οικονομικών στοιχείων της επιχείρησης ή του οργανισμού.

Στόχος του προτύπου είναι να ενημερώσει τους συντάκτες των Οικονομικών καταστάσεων για τις αρχές και τους κανόνες που θα πρέπει να υιοθετηθούν ώστε να συνταχθεί με τον ορθότερο δυνατό τρόπο και να δημοσιευτεί η Κατάσταση Ταμειακών Ροών.

Η Κατάσταση Ταμειακών Ροών σκοπό έχει να πληροφορήσει τους ενδιαφερόμενους για τις μεταβολές στα μετρητά και τα μετρητά ισοδύναμα για συγκεκριμένη χρονική περίοδο, σε συγκεκριμένη επιχείρηση ή οργανισμό. Ο ρόλος της κατάστασης Ταμειακών ροών είναι να λειτουργήσει παράλληλα και συνδυαστικά με τις υπόλοιπες οικονομικές καταστάσεις. Οι πληροφορίες που παρέχει η κατάσταση ταμειακών ροών στους εσωτερικούς και εξωτερικούς χρήστες είναι συμπληρωματικές σε αυτές που λαμβάνει από τις υπόλοιπες δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις της επιχειρηματικής μονάδας. Ενδεικτικά ο χρήστης της κατάστασης ταμειακών ροών λαμβάνει πληροφορίες για:

- Τις μεταβολές των στοιχείων του Ενεργητικού με επιπτώσεις στα μετρητά και μετρητά ισοδύναμα της επιχειρηματικής μονάδας
- Τις μεταβολές των στοιχείων του παθητικού με επιπτώσεις στα μετρητά και μετρητά ισοδύναμα της επιχειρηματικής μονάδας
- Τις μεταβολές στη Χρηματοοικονομική διάρθρωση της επιχείρησης (την δυνατότητα ανταπόκρισης στις οικονομικές υποχρεώσεις – ρευστότητα, την ικανότητα ικανοποίησης των υποχρεώσεων της επιχείρησης σε συγκεκριμένο χρόνο – φερεγγυότητα κ.α.)
- Την ικανότητα να μετατρέπει τα λογιστικά κέρδη σε μετρητά.
- Την ικανότητα να καταβάλει μέρισμα στους μετόχους
- Την ικανότητα να χρηματοδοτεί τα επενδυτικά της σχέδια
- Την ικανότητα των στελεχών της, για σωστό προγραμματισμό, συντονισμό, διαχείριση και έλεγχο των εισροών και εκροών της οικονομικής μονάδας. Μέσα από την κατάσταση Ταμειακών ροών μπορεί να διαπιστωθεί η σωστή χρήση των κεφαλαίων της οικονομικής μονάδας και η ετοιμότητα της για ταμειακή ρευστότητα με αποφυγή καταστάσεων έλλειψης μετρητών. Επίσης μπορεί να διαπιστωθεί η έγκαιρη πληρωμή των υποχρεώσεων της επιχείρησης στους προμηθευτές της και έγκαιρη καταβολή των μερισμάτων στους μετόχους. Τέλος είναι εμφανή η σωστή διαχείριση των επιπλέον ρευστών διαθεσίμων, μέσα από βραχυχρόνιες τοποθετήσεις με

στόχο την βελτιστοποίηση της απόδοσής αυτών

- Την ικανότητα παραγωγής μετρητών και μετρητών ισοδυνάμων και την πηγή παραγωγής αυτών (πχ. Από την παραγωγική δραστηριότητα, από επενδυτικές δραστηριότητες, από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες).
- Την ικανότητα της επιχειρηματικής μονάδας για να αντιμετωπίσει τις μελλοντικές ταμειακές της ανάγκες
- Την ικανότητά της να παραγάγει μετρητά και μετρητά ισοδύναμα από τις δραστηριότητες που ασκεί.

4.1.2. Πεδίο Εφαρμογής

Στην Ελλάδα μέχρι πρόσφατα, οι μεγάλες επιχειρήσεις και οργανισμοί δεν είχαν την υποχρέωση να δημοσιεύουν μαζί με τις υπόλοιπες χρηματοοικονομικές καταστάσεις και την Κατάσταση Ταμειακών Ροών.

Μέχρι πριν την εφαρμογή των Δ.Λ.Π. στην Ελλάδα όσες ανώνυμες εταιρείες είχαν μετοχές ή άλλες κινητές αξίες εισηγμένες σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά ήταν υποχρεωμένες να συντάσσουν Κατάσταση Ταμειακών Ροών και να την δημοσιεύουν στο Ετήσιο Δελτίο τους κάθε χρόνο σύμφωνα με τις αποφάσεις του Δ.Σ. της Ε.Κ. 5/204/14-11-00 και 7/732/15-02-06.

Κατόπιν, με την υποχρεωτική εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, όσες εταιρείες είναι υποχρεωμένες να τηρούν τα Δ.Λ.Π. πρέπει να συντάσσουν και την Κατάσταση Ταμειακών Ροών, καθώς είναι μία από τις πέντε καταστάσεις που συνθέτουν μία πλήρη σειρά οικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π.

Το ΔΛΠ 7 είναι το Πρότυπο που αφορά την Κατάσταση Ταμειακών Ροών και περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να συντάσσεται και τους λογιστικούς κανόνες που οφείλει να ακολουθεί, εφόσον η Κατάσταση αυτή αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των δημοσιευμένων οικονομικών καταστάσεων για όσες επιχειρήσεις εφαρμόζουν τα ΔΛΠ.

Με την τροποποίηση (Ν.3487/2006) που έγινε στον Κ.Ν.2190/1920, ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο η Οδηγία 2003/51/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουνίου 2003 «για την τροποποίηση των Οδηγιών του

Συμβουλίου 78/660/ΕΟΚ , 86/635/ΕΟΚ και 91/674/ΕΟΚ σχετικά με τους ετήσιους και τους ενοποιημένους λογαριασμούς εταιρειών ορισμένων μορφών τραπεζών και άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και ασφαλιστικών επιχειρήσεων». Σύμφωνα με την τροποποίηση, όσες ανώνυμες εταιρείες συντάσσουν ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των οποίων μετοχές ή άλλες κινητές αξίες δεν είναι εισηγμένες σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά, καθώς και οι ενοποιούμενες σε αυτές επιχειρήσεις καταρτίζουν, επιπροσθέτως, Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων, καθώς και Κατάσταση Ταμειακών Ροών (ΚΤΡ).

Με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 1126/2008 η Επιτροπή θέλησε να συμπεριλάβει στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα που όριζε ο Ε.Κ.1606/2002 ότι έπρεπε να εφαρμοστούν , όλα τα πρότυπα που Παρουσίασε συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) καθώς και όλες τις διερμηνείες που παρουσίασε η επιτροπή διερμηνειών των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς (IFRIC) και υιοθετήθηκαν εντός της κοινότητας ως εκείνη τη στιγμή. Το ΔΛΠ 7 «Κατάσταση Ταμειακών Ροών», όπως περιγράφεται στον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 1126/2008 και ισχύει αντικατέστησε το ΔΛΠ 7 «Κατάσταση μεταβολών της χρηματοοικονομικής θέσεως» που είχε εγκριθεί τον Ιούλιο του 1977 ως συνέπεια της αναθεώρησης του ΔΛΠ 1 παρουσίαση των Οικονομικών καταστάσεων.

Το ΔΛΠ 7 όπως παρουσιάζεται στον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 1126/2008, προβλέπει ότι για κάθε περίοδο που παρουσιάζονται χρηματοοικονομικές καταστάσεις πρέπει να ετοιμάζει μία κατάσταση ταμειακών Ροών ως αναπόσπαστο κομμάτι των χρηματοοικονομικών της καταστάσεων. Η Κατάσταση Ταμειακών Ροών θα έχει προκαθορισμένη δομή και θα διέπεται από ενιαίους λογιστικούς κανόνες για όλες τις επιχειρήσεις που εφαρμόζουν τα ΔΛΠ.

Η ομοιομορφία είναι απαραίτητη γιατί μόνο έτσι οι οικονομικές καταστάσεις θα εκπληρώνουν τον πρωταρχικό στόχο που είναι η εξασφάλιση της δυνατότητας αντιπαράθεσης στοιχείων και σύγκρισης δεδομένων με τα οικονομικά στοιχεία των καταστάσεων που παρουσιάζει η ίδια η επιχείρηση σε προηγούμενα χρόνια , όσο και με τα οικονομικά στοιχεία στις καταστάσεις που παρουσιάζουν οι υπόλοιπες επιχειρήσεις του κλάδου.

Οι πληροφορίες για το πώς η οικονομική οντότητα δημιουργεί και χρησιμοποιεί

τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ταμειακά ισοδύναμα αποτελούν για διαφορετικούς λόγους το κύριο ενδιαφέρον των χρηστών των οικονομικών καταστάσεων. Ανεξάρτητα από την φύση των δραστηριοτήτων της οικονομικής οντότητας και από το αν τα Ταμειακά διαθέσιμα μπορεί να θεωρηθούν ως προϊόν της οικονομικής οντότητας, όπως μπορεί να συμβαίνει στην περίπτωση ενός χρηματοπιστωτικού ιδρύματος, η πληροφόρηση που αντλείται από τις ιστορικές μεταβολές των ταμειακών διαθεσίμων και των ταμειακών ισοδυνάμων για το πώς αυτά δημιουργούνται είναι το σημείο που απασχολεί τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων. Οι οικονομικές οντότητες χρειάζονται ταμειακά διαθέσιμα για τους ίδιους λόγους, δηλαδή για συνεχίζουν τις δραστηριότητες τους να τακτοποιούν τις οφειλές τους και τις δεσμεύσεις τους και να παρέχουν τα αναμενόμενα οφέλη στους επενδυτές.

Για το λόγο αυτό το Λογιστικό Πρότυπο 7 επιβάλλει την κατάρτιση και δημοσίευση της Κατάστασης Ταμειακών Ροών, ώστε η δυνατότητα άμεσης ή έμμεσης ρευστότητας, ο χρόνος βεβαίωσης και είσπραξης των απαιτήσεων και ο χρόνος κάλυψης των υποχρεώσεων να παρουσιάζονται στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων με ενιαία, ομοιόμορφη για όλες τις επιχειρήσεις και ταυτόχρονα κατανοητή δομή.

4.1.3. Σχετικοί Ορισμοί

Για την χρήση του ΔΛΠ 7 (Κατάσταση Ταμειακών Ροών) και την ορθή κατανόηση των δυνατοτήτων του προτύπου, είναι απαραίτητη η γνώση των ορισμών βασικών εννοιών της Λογιστικής, που χρησιμοποιούνται από το Πρότυπο.

Μετρητά ή ταμιακά διαθέσιμα

Ως μετρητά ή ταμιακά διαθέσιμα εννοούνται τα μετρητά που βρίσκονται στα ταμεία της οικονομικής οντότητας και οι καταθέσεις σε λογαριασμούς άμεσης ανάληψης όπως οι καταθέσεις όψεως που μπορεί να αναληφθούν άμεσα.

Ταμιακά Ισοδύναμα

Ως μετρητά ή ταμιακά ισοδύναμα εννοούνται τα άμεσα ρευστοποιήσιμα στοιχεία του Ενεργητικού, τα στοιχεία δηλαδή εκείνα που ρευστοποιούνται - μετατρέπονται άμεσα σε μετρητά χωρίς σημαντικό ρίσκο για την μεταβολή της αξίας τους. Σκοπός της κατοχής τους από την επιχείρηση είναι η αντιμετώπιση βραχυχρόνιων ταμειακών

αναγκών της επιχείρησης και όχι η επένδυση.

Είναι βραχυπρόθεσμες και υψηλής ρευστότητας επενδύσεις , με την έννοια ότι η ρευστοποιήσιμη αξία δεν αποκλίνει σημαντικά από την πραγματική. Για να χαρακτηριστεί ως ταμιακό ισοδύναμο μία επένδυση πρέπει να είναι άμεσα ρευστοποιήσιμη σε συγκεκριμένο ποσό ταμιακών διαθεσίμων με χαμηλό κίνδυνο ρευστοποίησης. Επομένως κύριο χαρακτηριστικό μίας τέτοιας επένδυσης είναι η σύντομη ημερομηνία λήξης.

Ταμειακές ροές

Ως Ταμειακές ροές εννοούνται οι εισροές (εισπράξεις) και εκροές (πληρωμές) μετρητών ή ταμιακών διαθεσίμων και μετρητών ή ταμιακών ισοδυνάμων.

Όταν αναφερόμαστε σε ταμιακές ροές δεν περιλαμβάνουμε τις ρευστοποιήσεις ταμιακών ισοδυνάμων σε ταμιακά διαθέσιμα γιατί αυτές οι κινήσεις αφορούν την ταμιακή διαχείριση. Η κατάσταση ταμιακών ροών περιλαμβάνει την διαχείριση του ταμιακού πλεονάσματος, δηλαδή την επένδυση του ταμιακού πλεονάσματος είτε σε μακροχρόνιες είτε σε βραχυχρόνιες επενδύσεις , και την ταξινόμηση των κινήσεων διαχείρισης σε λειτουργικές , επενδυτικές και χρηματοδοτικές δραστηριότητες.

Λειτουργικές δραστηριότητες

Ως λειτουργικές δραστηριότητες εννοούνται οι δραστηριότητες εκείνες που αφορούν τον κύριο σκοπό που καλείται να εξυπηρετήσει η επιχειρηματική μονάδα ή οργανισμός. Είναι οι κύριες δραστηριότητες της οικονομικής μονάδας ,οι οποίες δημιουργούν έσοδα και άλλες δραστηριότητες οι οποίες δεν είναι όμως επενδυτικής ή χρηματοδοτικής φύσης. Κύρια λειτουργική δραστηριότητα είναι αυτή της παραγωγικής διαδικασίας της επιχείρησης ή του οργανισμού καθώς και όσων δραστηριοτήτων προκύπτουν από την λειτουργία της παραγωγής. Έτσι οι πληρωμές σε προμηθευτές πρώτων και βοηθητικών για την παραγωγή υλών, αφορούν άμεσα λειτουργική ταμιακή ροή. Παράλληλα η είσπραξη απαιτήσεων από πελάτες των προϊόντων που παράγει ή εμπορεύεται η επιχειρηματική μονάδα, αποτελεί εισροή στις λειτουργικές ταμειακές ροές. Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες παράγουν επαρκείς ροές π.χ. έχουν σαν αποτέλεσμα εισπράξεις από πώληση αγαθών και παροχής υπηρεσιών ή εισπράξεις από προμηθευτές ή από αμοιβές ή από δικαιώματα , και από διάφορα άλλα έσοδα .

Επενδυτικές δραστηριότητες

Επενδυτικές δραστηριότητες εννοούνται οι δραστηριότητες που

πραγματοποιούνται για την απόκτηση ή την εκποίηση πάγιων (ενσώματων ή ασώματων) περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης. Γενικά στις επενδυτικές δραστηριότητες περιλαμβάνεται η απόκτηση και διάθεση μακροπρόθεσμων περιουσιακών στοιχείων και άλλων επενδύσεων που δεν περιλαμβάνονται στα ταμιακά ισοδύναμα. Έτσι η εκταμίευση χρηματικών διαθεσίμων ή μετρητών ισοδυνάμων για την αγορά παγίου περιουσιακού στοιχείου αποτελεί Ταμειακή πράξη που καταγράφεται στις Επενδυτικές Δραστηριότητες.

Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες

Χρηματοδοτικές δραστηριότητες καλούνται αυτές που επηρεάζουν κυρίως την σύνθεση των στοιχείων του παθητικού. Σε αυτές τις χρηματοροές καταγράφονται πράξεις που επηρεάζουν την σύνθεση των ιδίων κεφαλαίων ή την αλλαγή στην σύνθεση των στοιχείων του μέσω μακροχρόνιου δανεισμού της επιχείρησης. Είναι οι δραστηριότητες που στο τέλος καταλήγουν να επιφέρουν αλλαγές στα ίδια κεφάλαια και στο δανεισμό της επιχείρησης π.χ. εισπράξεις σε μετρητά από έκδοση μετοχών, εισπράξεις σε μετρητά από δάνεια βραχυπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα ή από γραμμάτια. Γενικά ως χρηματοοικονομικές δραστηριότητες θεωρούνται οι αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου, τα μερίσματα, τα δάνεια, τα χρεολύσια (leasing).

4.1.4.α. Σπουδαιότητα και Χρησιμότητα Κατάστασης Ταμειακών Ροών

Η Κατάσταση Ταμειακών ροών με την εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων αποτελεί μέρος των δημοσιευμένων οικονομικών στοιχείων της οικονομικής μονάδας ή του οργανισμού. Μέσα από αυτή τη κατάσταση η επιχείρηση έχει την δυνατότητα να παρουσιάσει στους επενδυτές, πελάτες, προμηθευτές, πιστωτές, μετόχους και προσωπικό που απασχολείται τις ταμιακές ροές που πραγματοποιήθηκαν κατά την διάρκεια του έτους καθώς και τον τρόπο με τον οποίο διαχειρίστηκε τις ροές αυτές. Έχει την ευκαιρία η επιχείρηση να περιγράψει την διαχείριση των ταμιακών διαθεσίμων και ταμιακών ισοδυνάμων στις διάφορες επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν στη διάρκεια της χρήσης.

Η Κατάσταση Ταμειακών ροών δίνει πληροφορίες συμπληρωματικές στις υπόλοιπες οικονομικές καταστάσεις. Όταν χρησιμοποιείται συνδυαστικά με τις υπόλοιπες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρέχει πληροφορίες που επιτρέπουν

στους χρήστες να εκτιμούν τις μεταβολές στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία μίας οικονομικής οντότητας και να αξιολογούν τη χρηματοοικονομική δομή της. Τα στοιχεία αυτά δείχνουν την δυνατότητα που έχει να αναπτύξει τις ταμειακές ροές της, να δημιουργεί δηλαδή ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα καθώς και τον χρονικό ορίζοντα που μπορεί κάτι τέτοιο να γίνει εφικτό.

Οι πληροφορίες που προκύπτουν από Κατάσταση Ταμειακών ροών δίνουν την δυνατότητα στους εσωτερικούς και τους εξωτερικούς χρήστες, να εκτιμούν την δυνατότητα της επιχείρησης όχι μόνο να δημιουργεί αλλά και να αξιοποιεί κατάλληλα τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ταμειακά ισοδύναμα. Οι χρήστες έχουν την δυνατότητα να αναπτύξουν υποδείγματα με σκοπό να εκτιμούν και να συγκρίνουν την Παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών των διαφόρων οικονομικών οντοτήτων.

Παράλληλα, δίνεται η δυνατότητα μεγαλύτερης και ουσιαστικότερης σύγκρισης των λειτουργικών αποτελεσμάτων για διαφορετικές οικονομικές μονάδες εξαιτίας του περιορισμού χρήσης διαφορετικών χειρισμών για τις ίδιες συναλλαγές και γεγονότα.

Τα ιστορικά στοιχεία για τις ταμειακές ροές που πραγματοποιήθηκαν και βεβαιώθηκαν λογιστικά, χρησιμοποιούνται ως ένδειξη για να προσεγγίσουν οι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων το ύψος των συνήθων ταμειακών ροών καθώς και το χρόνο βεβαιότητας των μελλοντικών ταμειακών ροών. Η χρησιμότητα των στοιχείων δεν περιορίζεται μόνο στην προσέγγιση προηγούμενων εκτιμήσεων και στην πρόβλεψη των μελλοντικών ταμειακών ροών αλλά και στην εξέταση της σχέσης μεταξύ της κερδοφορίας και των καθαρών ταμειακών ροών και της επίδρασης των μεταβολών των τιμών.

Η Κατάσταση Ταμειακών Ροών αντικατοπτρίζει την βραχυπρόθεσμη σταθερότητα & βιωσιμότητα μίας οντότητας. Τα στοιχεία και οι πληροφορίες που αντλούνται από την Κατάσταση Ταμειακών Ροών προσδιορίζουν την ρευστότητα, την ευελιξία, την προσαρμοστικότητα στις αλλαγές των συνθηκών και των ευκαιριών και την φερεγγυότητα της επιχειρηματικής μονάδας. Το μέγεθος της επίτευξης λογιστικού κέρδους εις βάρος του κέρδους σε μετρητά είναι το κριτήριο επιβίωσης της επιχείρησης ιδιαίτερα σε περιόδους συρρίκνωσης της οικονομικής δραστηριότητας. Σε δύσκολες περιστάσεις από άποψη έλλειψης ρευστότητας της αγοράς μπορεί να οδηγηθεί σε πτώχευση ακόμη και μία οικονομική οντότητα που παρουσιάζει υψηλή «κερδοφορία». Έτσι η πληροφόρηση της ταμειακής κατάστασης και δυνατότητας της επιχείρησης σε συνδυασμό με το λογιστικό κέρδος είναι σημαντικό κριτήριο για τους

εσωτερικούς και εξωτερικούς χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Το ερώτημα λοιπόν «λογιστικό κέρδος ή κέρδος σε μετρητά» που καλείται να απαντήσει η εκάστοτε διοίκηση και αφορά όλους τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων δεν μπορεί να απαντηθεί μόνο με την Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης και την Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης. Η πλήρης αξιολόγηση της Χρηματοοικονομικής κατάστασης & ευρωστίας μίας επιχείρησης επιτάσσει την σύνταξη της Κατάστασης Ταμειακών Ροών.

Η Κατάσταση Ταμειακών Ροών (ΚΤΡ), όταν χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με τις λοιπές οικονομικές καταστάσεις μας δίνει πληροφορίες για τις μεταβολές των στοιχείων του Ενεργητικού του Παθητικού και της καθαρής θέσης και τις επιπτώσεις των μεταβολών αυτών στα ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα. Δίνει δηλαδή την εικόνα της χρηματοοικονομικής δομής της οικονομικής μονάδας και τις επιπτώσεις των διάφορων μεταβολών στην δομή αυτή καθώς και τις δυνατότητές μιας εταιρείας να την επηρεάζει.

4.1.4.β ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Παρόλο που η κατάσταση ταμιακών ροών έχει χρησιμοποιηθεί και χρησιμοποιείται τόσο για την εκτίμηση μίας συγκεκριμένης επιχείρησης όσο και ενός κλάδου συνολικότερα, παρουσιάζει αναμφίβολα ορισμένα μειονεκτήματα. Ας δούμε λοιπόν στη συνέχεια ποια είναι τα δομικά μειονεκτήματα που παρουσιάζει η κατάσταση ταμειακών ροών:

1.Οι καταστάσεις ταμιακών ροών εμφανίζουν τις πηγές και τις χρήσεις κεφαλαίων βασιζόμενες σε ιστορικά γεγονότα

2.Οι καταστάσεις ταμιακών ροών παρουσιάζουν τις μεταβολές στα στοιχεία του ενεργητικού όπως αγορά παγίων ή αύξηση αποθεμάτων χωρίς να έχει την δυνατότητα να δείξει αν η δαπάνη που απαιτήθηκε για την αύξηση των παραπάνω στοιχείων ήταν αναγκαία ή επωφελής για την επιχείρηση.

Δεν περιλαμβάνει δηλαδή κάποια ποιοτική πληροφορία για το αν αυξήσεις του ενεργητικού προέκυψαν από ανεπάρκεια της διοίκησης της επιχείρησης στην προώθηση των πωλήσεων ή εξαιτίας απόφασης της διοίκησης με στόχο την βελτίωση της πολιτικής των πωλήσεων.

3.Οι καταστάσεις ταμειακών ροών παρουσιάζουν τις μεταβολές στην εισροή κεφαλαίων της επιχείρησης αλλά δεν εξηγούν εάν αυτές ήταν αναγκαίες για τον στόχο της επιχείρησης ή εάν η άντληση τους έγινε με τον πιο συμφέροντα τρόπο ή εάν τελικά θα έπρεπε να είχε αποφευχθεί η άντληση τους με παράλληλο έλεγχο των στοιχείων του ενεργητικού ώστε να γίνει αποτελεσματικότερη η χρησιμοποίηση τους.

4.Οι καταστάσεις ταμειακών ροών δεν παρουσιάζουν τα κεφάλαια στην περίπτωση πολυεθνικής επιχειρήσεως, η οποία έχει κι άλλες θυγατρικές επιχειρήσεις σε διάφορες χώρες,

5.Οι καταστάσεις ταμειακών ροών δεν παρουσιάζουν τις πληροφορίες σχετικά με την δυνατότητα δανεισμού της επιχείρησης. Ένα πρόβλημα ρευστότητας της επιχείρησης θα λυθεί γρήγορα αν οι τράπεζες την ενισχύσουν χωρίς περαιτέρω δυσμενείς επιπτώσεις στην ροή της επιχείρησης. Ταυτόχρονα, μία αύξηση της ρευστότητας της επιχείρησης όταν οφείλεται στο ότι αυτή υποχρεώθηκε από τις τράπεζες να περιορίσει τις εργασίες της, θα εμποδίσει μελλοντικά μία βελτίωση της ρευστότητάς της ή ένα δανεισμό με σκοπό την ανάπτυξη.

Συμπερασματικά η κατάσταση ταμειακών ροών προσφέρει κάποιες γρήγορες και ποσοτικές απαντήσεις για την προέλευση κεφαλαίων και το πώς χρησιμοποιήθηκαν. Ένας ολοκληρωμένος χρηματοοικονομικός έλεγχος της επιχείρησης απαιτεί τη μελέτη της σε συνδυασμό με τον ισολογισμό, την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως, το προσάρτημα, καθώς και με άλλες διαθέσιμες πληροφορίες. Εξάλλου, η επεξηγηματική ικανότητα της σε σχέση με τα κέρδη είναι μειωμένη χωρίς αυτό να σημαίνει ότι το πληροφοριακό της περιεχόμενο δεν παρουσιάζει συμπληρωματική επεξηγηματική ικανότητα.

4.2. Παρουσίαση της Κατάστασης Ταμειακών Ροών

4.2.1 Γενικά

Όπως προκύπτει από απλή ανάγνωση του προτύπου ΔΛΠ. 7, δεν υιοθετεί συγκεκριμένη δομή για τον τρόπο παρουσίασης των διαφόρων δραστηριοτήτων της οικονομικής μονάδος. Προτείνει, χωρίς να θεωρεί υποχρεωτική τον καθορισμό τριών κατηγοριών οικονομικών δραστηριοτήτων. Αυτές είναι οι Λειτουργικές, οι Επενδυτικές, και οι Χρηματοοικονομικές, ενώ παράλληλα πρέπει να τονιστεί ότι οι

διάφορες συναλλαγές μπορούν να αφορούν δύο κατηγορίες.

Όπως ήδη τονίσαμε οι οικονομικές μονάδες που εφαρμόζουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Παρουσίασης, δεν είναι υποχρεωμένες να εφαρμόζουν συγκεκριμένη δομή παρουσίασης στη Κατάσταση Ταμειακών Ροών. Δηλαδή δεν έχουν υποχρέωση να κατατάσσουν τις ταμειακές τους πράξεις στις τρεις κατηγορίες οικονομικών πράξεων που προαναφέραμε. Η ανάγκη κατηγοριοποίησης και ταξινόμησης των διαφόρων οικονομικών πράξεων έχει προκύψει από τις ίδιες τις επιχειρήσεις. Οι οικονομικές μονάδες θέλοντας να παρουσιάσουν την αποδοτικότητα στη λειτουργία τους, την δυνατότητα να επενδύουν σε αποδοτικές δραστηριότητες, και την ικανότητα να διαχειρίζονται τα κεφάλαιά τους με σύνεση και αξιοπιστία, δημιούργησε την προτεινόμενη από το IASB μορφή καταγραφής και παρουσίασης των Ταμειακών Ροών. Η καταγραφή η παρουσίαση και η ταξινόμηση των Ταμειακών Ροών πρόσφερε στην ίδια την επιχείρηση και στους εσωτερικούς χρήστες την δυνατότητα αποτελεσματικότερης διοίκησης, ελέγχου και οικονομικού σχεδιασμού.

Στο προσάρτημα του ΔΛΠ 7 δίνεται μία ενδεικτική ταξινόμηση των οικονομικών δραστηριοτήτων της οικονομικής μονάδας ή του οργανισμού σε λειτουργικές, επενδυτικές και χρηματοοικονομικές. Όμως τονίζεται ότι οι Οικονομικές μονάδες έχουν την δυνατότητα να παρουσιάσουν τις ταμειακές τους ροές με τον τρόπο που θεωρούν αυτές ότι θα παράσχουν την καλύτερη δυνατή πληροφόρηση στους χρήστες των οικονομικών τους καταστάσεων. Υιοθετεί δηλαδή, η οικονομική οντότητα την προτεινόμενη ταξινόμηση των ταμειακών ροών στα πλαίσια που τη θεωρεί πρακτική στην εφαρμογή της. Ουσιαστικά όμως αναπτύσσει τη δομή που ταιριάζει στη φύση της και περιγράφει με τον πλέον κατάλληλο τρόπο τις δραστηριότητες της.

4.2.2. Διαχωρισμός των δραστηριοτήτων σε επιχειρηματικές επενδυτικές και χρηματοοικονομικές.

Αν και το ΔΛΠ7 δεν επιβάλλει ένα διαχωρισμό ή ταξινόμηση των ταμειακών μεταβολών, ωστόσο, έχει επικρατήσει η παρουσίαση των μεταβολών των μετρητών και μετρητών ισοδυνάμων να ακολουθεί τις τρεις σημαντικότερες οικονομικές δραστηριότητες της επιχείρησης. Η κατάσταση ταμειακών ροών παρουσιάζει τις

ταμειακές ροές στη διάρκεια της περιόδου, διαχωρίζοντας τες στις εξής κατηγορίες:

- 1.Την λειτουργική
- 2.Την Επενδυτική
- 3.Την Χρηματοοικονομική.

Η κατηγοριοποίηση αυτή των ταμειακών πράξεων δίνει την δυνατότητα στον χρήστη να εντοπίσει την πηγή προέλευσης των εισροών αλλά και την χρήση των μετρητών και μετρητών ισοδυνάμων ως εκροές.

Η επιχείρηση θα αναπτύξει τις ταμειακές δραστηριότητες σε μία δομή εκείνη που θα διαχωρίζει τις ταμειακές ροές της σε επιχειρηματικές, επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, ταυτόχρονα όμως θα αναδεικνύει το επιχειρηματικό της προφίλ και τον τρόπο λειτουργίας της. Υπάρχει δηλαδή η δυνατότητα να επιλέγει την μορφή που αρμόζει περισσότερο στο είδος της δραστηριότητας της. Η κατάταξη των οικονομικών δραστηριοτήτων παρέχει πληροφορίες στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων που προσδιορίζουν την επίδραση των οικονομικών δραστηριοτήτων στην οικονομική θέση της οικονομικής οντότητας και το ποσό των ταμιακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων. Δίνεται επίσης η δυνατότητα σύγκρισης και αντιπαράθεσης αυτών των δραστηριοτήτων.

Ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων σε επιχειρηματικές επενδυτικές και χρηματοοικονομικές πράξεις παρουσιάζει δυσκολίες. Κάθε απλή συναλλαγή μπορεί να συμπεριλαμβάνει ταμιακές ροές που διαφέρουν στον τρόπο κατάταξης και στην ουσία η ροή ανήκει σε δύο κατηγορίες. Για παράδειγμα, μία δόση δάνειου της επιχείρησης είναι μία απλή πράξη συναλλαγής που αν διασπαστεί μπορεί να δώσει καλύτερη πληροφόρηση για τη φύση της ταμειακής ροής. Μία δόση δανείου συμπεριλαμβάνει τόκο και χρεολύσιο, είναι λοιπόν πιο σωστό να εμφανίζεται ο τόκος στην επιχειρηματική δραστηριότητα και το χρεολύσιο στην χρηματοοικονομική δραστηριότητα.

Στη συνέχεια θα παρουσιάσουμε περιληπτικά τις συνηθέστερες οικονομικές δραστηριότητες και την προτεινόμενη κατάταξή τους:

Επιχειρηματικές ή λειτουργικές δραστηριότητες:

Οι κυριότερες πράξεις που μπορούν ενδεικτικά να καταταχθούν στις λειτουργικές δραστηριότητες είναι αυτές που προέρχονται από την κύρια

δραστηριότητα δημιουργίας εσόδων της επιχείρησης. Παραδείγματα από λειτουργικές δραστηριότητες είναι :

- Εισπράξεις ή πληρωμές από την πώληση αγαθών και την παροχή υπηρεσιών.
- Εισπράξεις από δικαιώματα εκμετάλλευσης, αμοιβές, προμήθειες κ.α.
- Πληρωμές τοις μετρητοίς προς εργαζομένους και ασφαλιστικές εισφορές για λογαριασμό τους.
- Εισπράξεις ή Πληρωμές τοις μετρητοίς μίας ασφαλιστικής επιχείρησης για ασφάλιστρα και αποζημιώσεις, συντάξεις και άλλες ασφαλιστικές παροχές.
- Πληρωμές τοις μετρητοίς ή επιστροφές φόρων (εισοδήματος, ΦΠΑ.) και ασφαλιστικών εισφορών εκτός αν μπορεί ειδικά να εξατομικευτούν ως χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες.
- Εισπράξεις ή Πληρωμές από συμβάσεις που κατέχονται για συναλλακτικούς ή εμπορικούς σκοπούς(ΣΜΕ, options, swaps)
- ταμειακές προκαταβολές και δάνεια που δίδονται από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, διότι σχετίζονται με την κύρια δραστηριότητα δημιουργίας εσόδων αυτής της επιχείρησης.

Οι ταμειακές ροές από Επιχειρηματικές ή λειτουργικές δραστηριότητες είναι οι δραστηριότητες που συνδέονται άμεσα με τις βασικές δραστηριότητες της εκμετάλλευσης της επιχείρησης ή προέρχονται από την λειτουργία της επιχείρησης και ανάλογα με την φύση τους συμβάλουν στη δημιουργία κέρδους ή ζημίας. Το ύψος των ταμιακών ροών που προέρχεται από λειτουργικές δραστηριότητες είναι ένας δείκτης της ικανότητας των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων να δημιουργήσει επαρκές ταμιακές ροές χωρίς να χρησιμοποιήσει εξωτερικές πηγές χρηματοδότησης. Οι ταμειακές ροές από Επιχειρηματικές δραστηριότητες δείχνουν αν η επιχείρηση έχει δημιουργήσει αρκετά χρηματικά διαθέσιμα και κυκλοφορόντα στοιχεία του Ενεργητικού για να πληρώσει τα δάνεια της, να διατηρεί την επιχειρηματική ικανότητα της, να μοιράσει μερίσματα και να πραγματοποιήσει επενδύσεις χρησιμοποιώντας Ίδια κεφάλαια και όχι με δανεισμό.

Τα ιστορικά στοιχεία των λειτουργικών ροών των προηγούμενων χρήσεων μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να γίνει πρόβλεψη των μελλοντικών λειτουργικών ροών.

Επενδυτικές δραστηριότητες:

Οι ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες έχουν ιδιαίτερη σημασία γιατί συνιστούν τον τρόπο δημιουργίας μελλοντικών ταμειακών ροών. Οι ταμειακές ροές επενδυτικών δραστηριοτήτων αντιπροσωπεύουν την έκταση στην οποία πραγματοποιήθηκαν δαπάνες για την εκπλήρωση στόχων που θα αποδώσουν μελλοντικά έσοδα και ταμειακές ροές. Διάφορα παραδείγματα ταμειακών ροών από επενδυτικές δραστηριότητες είναι:

- Πληρωμή τοις μετρητοίς για την αγορά ενσωμάτων παγίων ή άυλων περιουσιακών στοιχείων και λοιπών μακροπρόθεσμων περιουσιακών στοιχείων.
- Είσπραξη από πωλήσεις ενσωμάτων παγίων, άυλων περιουσιακών στοιχείων και λοιπών μακροπρόθεσμων περιουσιακών στοιχείων.
- Πληρωμή τοις μετρητοίς για την αγορά συμμετοχών στο κεφάλαιο άλλων επιχειρήσεων, χρεωστικών τίτλων άλλων επιχειρήσεων, καθώς και δικαιωμάτων σε κοινοπραξίες (άλλες εκτός από Πληρωμές τοις μετρητοίς για μέσα που θεωρούνται ως ταμειακά ισοδύναμα ή για εκείνα που κατέχονται για συναλλακτικούς ή εμπορικούς σκοπούς).
- Εισπράξεις από πωλήσεις συμμετοχών στο κεφάλαιο άλλων επιχειρήσεων ή χρεωστικών τίτλων άλλων επιχειρήσεων, καθώς και δικαιωμάτων σε κοινοπραξίες (άλλες εκτός από τις εισπράξεις για μέσα που θεωρούνται ως ταμειακά ισοδύναμα και για εκείνα που κατέχονται για συναλλακτικούς ή εμπορικούς σκοπούς).
- Ταμειακές προκαταβολές και δάνεια που δίδονται σε τρίτους (άλλα εκτός από προκαταβολές και δάνεια που δίδονται από ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα).
- Εισπράξεις από την εξόφληση προκαταβολών και δανείων, που είχαν δοθεί σε τρίτους (άλλες εκτός από προκαταβολές και δάνεια ενός χρηματοπιστωτικού ιδρύματος).
- Πληρωμές τοις μετρητοίς για συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης και προθεσμιακές συμβάσεις, για συμβάσεις δικαιωμάτων προαίρεσης (options) και συμβάσεις ανταλλαγών (swaps), εκτός αν οι συμβάσεις κατέχονται για συναλλακτικούς ή εμπορικούς σκοπούς ή οι Πληρωμές τοις μετρητοίς κατατάσσονται στις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες.

- Είσπραξη από συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης και προθεσμιακές συμβάσεις, συμβάσεις δικαιωμάτων προαίρεσης (options) και συμβάσεις ανταλλαγών (swaps), εκτός αν οι συμβάσεις κατέχονται για συναλλακτικούς ή εμπορικούς σκοπούς ή οι εισπράξεις κατατάσσονται στις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες.

Χρηματοοικονομικές δραστηριότητες

Οι Ταμειακές Ροές που κατατάσσονται στις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες πρέπει να εμφανίζονται χωριστά γιατί η εκτίμηση τους είναι χρήσιμη στην εκτίμηση των αξιώσεων πάνω στις μελλοντικές ταμιακές ροές από τους χρηματοδότες της οικονομικής οντότητας. Οι κυριότερες χρηματοοικονομικές δραστηριότητες είναι οι ακόλουθες:

- Είσπραξη μετρητών από την έκδοση μετοχών ή άλλων συμμετοχικών τίτλων.
- Πληρωμή τοις μετρητοίς στους μετόχους ή εταίρους για να εξαγοραστούν ή να επιστραφούν οι μετοχές της επιχείρησης.
- Εισπράξεις μετρητών από την έκδοση χρεωστικών ομολόγων, δανείων, γραμματίων, ομολογιών, ενυπόθηκων δανείων και άλλων βραχυπρόθεσμων ή μακροπρόθεσμων δανείων.
- Εκταμιεύσεις για αποπληρωμή δανείων.
- Πληρωμή τοις μετρητοίς του μισθωτή για τη μείωση του οφειλόμενου υπολοίπου χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Η επιχείρηση οφείλει να παρουσιάζει χωριστά τις κυρίες κατηγορίες ακαθάριστων εισπράξεων και ακαθάριστων πληρωμών τοις μετρητοίς, που προέρχονται από επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, εκτός αν εμφανίζονται σε καθαρή βάση.

4.2.3 Μέθοδοι παρουσίασης των Ταμειακών ροών επιχειρήσεων και οργανισμών

Η Διεθνή Επιτροπή Λογιστικών προτύπων προτείνει δύο βασικές μεθόδους για τον υπολογισμό των ταμειακών ροών. Οι Ταμειακές ροές μπορούν να απεικονίζονται με δύο διαφορετικούς τρόπους, την Άμεση μέθοδο στην οποία γνωστοποιούνται οι κύριες κατηγορίες ακαθάριστων εισπράξεων και ακαθάριστων πληρωμών τοις

μετρητοίς, και την Έμμεση μέθοδο στην οποία το καθαρό αποτέλεσμα διαμορφώνεται με βάση τις επιδράσεις των συναλλαγών μη ταμειακής φύσης, των αναβαλλομένων ή των δουλευμένων οργανικών εισπράξεων ή πληρωμών, όπως επίσης και των στοιχείων εσόδων ή εξόδων που συνδέονται με επενδυτικές ή χρηματοοικονομικές ταμειακές ροές. Και οι δύο μέθοδοι χρησιμοποιούν στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων των επιχειρήσεων και οργανισμών.

Το πρότυπο προτείνει οι επιχειρήσεις να εμφανίζουν τις ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες με την άμεση μέθοδο. Η άμεση μέθοδος παρέχει πληροφορίες, που μπορεί να είναι χρήσιμες στην εκτίμηση μελλοντικών ταμειακών ροών και οι οποίες δεν είναι προσιτές με την έμμεση μέθοδο. Στην Άμεση μέθοδο τα πάντα ξεκινάνε από τον υπολογισμό του ακαθάριστου εσόδου της επιχείρησης ή του οργανισμού. Με την άμεση μέθοδο γνωστοποιούνται πρωτογενώς οι κύριες κατηγορίες ακαθάριστων εσόδων (όπως οι αγορές ή πωλήσεις). Εδώ θα πρέπει να τονίσουμε ότι η αναγνώριση του εσόδου από οικονομική συναλλαγή βασίζεται στην νοοτροπία της Χρηματοοικονομικής Λογιστικής. Η μέθοδος αυτή παρέχει πληροφορίες χρήσιμες για την πρόβλεψη των μελλοντικών ταμειακών ροών της επιχείρησης. Οι πληροφορίες για τις κύριες κατηγορίες ακαθάριστων εισπράξεων και ακαθάριστων πληρωμών τοις μετρητοίς είναι δυνατό να αντλούνται:

α. από τα λογιστικά αρχεία της επιχείρησης και

β. από την αναμόρφωση των πωλήσεων, του κόστους πωλήσεων και άλλων στοιχείων της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων με βάση τις μεταβολές στα αποθέματα και στις απαιτήσεις και λογαριασμούς πληρωτέους, άλλα μη ταμειακά στοιχεία και άλλα στοιχεία για τα οποία οι ταμειακές συνέπειες συνίστανται σε ταμειακές ροές επενδυτικής ή χρηματοοικονομικής φύσης.

Στην Έμμεση μέθοδο η ανάλυση ταμειακών ροών ξεκινάει από το καθαρό αποτέλεσμα της επιχείρησης, το οποίο στην συνέχεια διαμορφώνεται από συναλλαγές μη ταμειακής φύσης ή από στοιχεία εσόδων - εξόδων που συνδέονται με επενδυτικές ή χρηματοοικονομικές ροές (όπως π.χ. οι αποσβέσεις, προβλέψεις) . Ο υπολογισμός της κατάστασης Ταμειακών ροών αρχίζει από το αποτέλεσμα της επιχείρησης (κέρδος ή ζημιά) και στην συνέχεια εμφανίζονται οι ταμειακές ροές με αντίθετο πρόσημο. Με τον τρόπο αυτό εξαλείφουμε τα μη ταμειακά έξοδα, τα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα,

τα έσοδα και έξοδα επενδυτικών δραστηριοτήτων (μερίσματα) και τέλος εξαλείφονται οι μη ταμειακές συναλλαγές. Με την έμμεση μέθοδο εμφανίζεται η επίδραση της πραγματικής εκροής για φόρους και τόκους μέσα στη χρήση.

Με την έμμεση μέθοδο, οι καθαρές ταμειακές ροές από τις λειτουργικές δραστηριότητες προσδιορίζονται με την διαμόρφωση του καθαρού αποτελέσματος με βάση τις επιδράσεις από:

- τις μεταβολές κατά τη διάρκεια της περιόδου στα αποθέματα και στις οργανικές απαιτήσεις και λογαριασμούς πληρωτέους,
- τα μη ταμειακά στοιχεία, όπως οι αποσβέσεις, οι προβλέψεις, οι αναβαλλόμενοι φόροι, τα μη πραγματοποιημένα κέρδη και ζημιές από ξένο νόμισμα, τα αδιανέμητα κέρδη συγγενών επιχειρήσεων και τα δικαιώματα της μειοψηφίας και
- όλα τα άλλα στοιχεία για τα οποία οι ταμειακές συνέπειες συνίστανται σε ταμειακές ροές επενδυτικής ή χρηματοοικονομικής φύσης.

Επιπλέον, με την έμμεση μέθοδο είναι δυνατό να εμφανίζονται οι καθαρές ταμειακές ροές από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες, παρουσιάζοντας τα έσοδα και τα έξοδα, που απεικονίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, καθώς και τις μεταβολές κατά τη διάρκεια της περιόδου, στα αποθέματα και στις οργανικές απαιτήσεις και λογαριασμούς πληρωτέους.

Συμπερασματικά, πρέπει να τονίσουμε ότι η έμμεση μέθοδος μπορεί να μην παρέχει την ποιότητα των πληροφοριών που παρέχονται από την άμεση μέθοδο δείχνει όμως την αιτία για την οποία διαφέρει το λογιστικό καθαρό κέρδος από τα καθαρά μετρητά από λειτουργικές δραστηριότητες και γι' αυτό στην πράξη έχει επικρατήσει.

4.2.4.Τεχνική Κατάρτισης Κατάστασης Ταμειακών Ροών

Οι δύο μέθοδοι, άμεση και έμμεση μέθοδος κατάρτισης Κατάστασης Ταμειακών Ροών, διαφέρουν στον τρόπο υπολογισμού των καθαρών ροών μετρητών από λειτουργικές δραστηριότητες. Πιο συγκεκριμένα τα στάδια κατάρτισης της Κατάστασης Ταμειακών Ροών και με τις δύο μεθόδους έχει ως ακολούθως:

Στάδιο 1^ο : υπολογισμός Λειτουργικών Ταμειακών Ροών

ΑΜΕΣΗ ΜΕΘΟΔΟΣ	ΕΜΜΕΣΗ ΜΕΘΟΔΟΣ
Ροή μετρητών από Λειτουργικές δραστηριότητες	Ροή μετρητών από Λειτουργικές Δραστηριότητες πριν από τις μεταβολές στο κεφάλαιο κίνησης
Εισπράξεις από πελάτες	Καθαρά κέρδη πριν από φόρους
+Πληρωμές λοιπών λειτουργικών δαπανών (Πληρωμές προσωπικού, πληρωμές λοιπόν Γενικών βιομηχανικών Εξόδων) +Πληρωμές σε προμηθευτές	-Αναπροσαρμογές , Αποσβέσεις, -Προβλέψεις , -Συναλλαγματικές διαφορές στο αποτέλεσμα -Τόκοι χρεωστικοί
Καθαρή ροή από Λειτουργικές δραστηριότητες	Ροή μετρητών από Λειτουργικές Δραστηριότητες
Ροή μετρητών από Λειτουργικές Δραστηριότητες	Ροή μετρητών από Λειτουργικές δραστηριότητες πριν από τις μεταβολές στο κεφάλαιο κίνησης
+Πληρωμές Τόκων	Αυξομείωση απαιτήσεων
+Πληρωμές για Φόρους και Τέλη	Αυξομείωση αποθεμάτων
+Μερίσματα που πληρώθηκαν (μπορεί να εμφανιστεί και στο τμήμα των Χρηματοοικονομικών Ταμειακών ροών)	Αυξομείωση προμηθευτών
	Καθαρή ροή από Λειτουργικές δραστηριότητες
	-Τόκοι που πληρώθηκαν
	-Πληρωμές σε Φόρους και Τέλη
	Μερίσματα που πληρώθηκαν (μπορεί να εμφανιστεί και στο τμήμα των Χρηματοοικονομικών Ταμειακών ροών)

Στάδιο 2^ο : υπολογισμός Επενδυτικών Ταμειακών Ροών

ΑΜΕΣΗ ΜΕΘΟΔΟΣ & ΕΜΜΕΣΗ ΜΕΘΟΔΟΣ
Πληρωμές αγορών Ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων
+Εισπράξεις από πωλήσεις
+Τόκοι εισπραχθέντες
+Μερίσματα εισπραχθέντα
Καθαρή ροή από Επενδυτικές δραστηριότητες

Στάδιο 3^ο : υπολογισμός Χρηματοδοτικών Ταμειακών Ροών

ΑΜΕΣΗ ΜΕΘΟΔΟΣ & ΕΜΜΕΣΗ ΜΕΘΟΔΟΣ

Εισπράξεις ή πληρωμές από τους
Μετόχους
Εισπράξεις Μακροχρόνιου Δανεισμού
Πληρωμές σε συμβάσεις leasing
Μερίσματα που πληρώθηκαν (αν δεν εμφανιστεί στο τμήμα των Λειτουργικών Ταμειακών Ροών)
Καθαρή ροή από Χρηματοδοτικές δραστηριότητες

Στάδιο 4^ο : υπολογισμός Μετρητών και Ισοδύναμων Μετρητών

ΑΜΕΣΗ ΜΕΘΟΔΟΣ & ΕΜΜΕΣΗ ΜΕΘΟΔΟΣ
Καθαρές Ροές μετρητών από λειτουργικές δραστηριότητες
+Καθαρές Ροές μετρητών από επενδυτικές δραστηριότητες
+Καθαρές Ροές μετρητών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες
Καθαρή Αύξηση σε μετρητά και μετρητά Ισοδύναμα
+Μετρητά και μετρητά ισοδύναμα αρχής
Μετρητά και μετρητά Ισοδύναμα τέλους

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

Ο Τρόπος παρουσίασης ταμειακών ροών και η ερμηνεία της Κατάστασης Ταμειακών Ροών

5.1 Ο Τρόπος παρουσίασης ταμειακών ροών

5.1.1 Εμφάνιση καθαρών ταμειακών ροών

Η οικονομική οντότητα θα εμφανίζει ξεχωριστά τις κύριες κατηγορίες ακαθάριστων εισπράξεων και ακαθάριστων πληρωμών που προέρχονται από επενδυτικές και χρηματοδοτικές δραστηριότητες. Μπορούν όμως ορισμένες ταμιακές ροές που περιγράφονται παρακάτω να εμφανίζονται σε καθαρή βάση.

Σύμφωνα με το πρότυπο υπάρχει η δυνατότητα για τις εξής ταμιακές ροές να εμφανίζονται σε καθαρή βάση:

- Εισπράξεις και Πληρωμές για λογαριασμό πελατών, όταν οι ταμιακές ροές αντικατοπτρίζουν τις δραστηριότητες του πελάτη μάλλον παρά εκείνες της επιχείρησης. Για παράδειγμα

α. η αποδοχή και η αποπληρωμή καταθέσεων όψεως τράπεζας

β. κεφάλαια που κατέχονται για λογαριασμό πελατών από μια επιχείρηση επενδύσεων

γ. μισθώματα που εισπράχθηκαν για λογαριασμό των ιδιοκτητών και αποδόθηκαν σε αυτούς.

- Είσπραξη ή Πληρωμή για στοιχεία, των οποίων η ταχύτητα κυκλοφορίας είναι υψηλή, τα ποσά είναι μεγάλα και οι λήξεις τους είναι σύντομες. Για παράδειγμα οι προκαταβολές και η αποπληρωμή των παρακάτω περιπτώσεων:

α. για ποσά κεφαλαίου, που αφορούν πιστωτικές κάρτες πελατών

β. αγορά και πώληση επενδύσεων

γ. λοιπός βραχυπρόθεσμος δανεισμός που έχει π.χ. μία περίοδο τρίμηνης λήξης ή μικρότερη.

Στην περίπτωση των Τραπεζών οι Ταμιακές ροές που μπορούν να εμφανίζονται σε καθαρή βάση είναι εισπράξεις και Πληρωμές για την αποδοχή και αποπληρωμή καταθέσεων με ορισμένη ημερομηνία λήξης. Ακόμη είναι οι ανακαταθέσεις σε άλλα πιστωτικά ιδρύματα και η απόσυρση ανακαταθέσεων από άλλα πιστωτικά ιδρύματα. Τέλος σε ταμιακή βάση μπορούν να εμφανίζονται οι Ταμιακές προκαταβολές και δάνεια προς πελάτες και η αποπληρωμή αυτών των προκαταβολών και δανείων.

5.1.2 Ταμειακές ροές σε ξένο νόμισμα

Σε αυτό το σημείο πρέπει να λάβουμε υπόψη μας το ΔΛΠ 21 "Οι Επιδράσεις των Μεταβολών των Τιμών Συναλλάγματος" όπου γίνεται σαφές ότι ταμειακές ροές (ακόμα και αν αφορούν ταμειακές ροές θυγατρικής εξωτερικού) σε ξένο νόμισμα αποτιμώνται στο νόμισμα λειτουργίας της επιχείρησης, χρησιμοποιώντας την συναλλαγματική ισοτιμία μεταξύ του νομίσματος βάσης και του ξένου νομίσματος κατά την ημερομηνία πραγματοποίησης της ταμειακής ροής.

Η ισοτονία θα πρέπει να αντικατοπτρίζει με πραγματικό τρόπο την αξία των ταμειακών ροών όλου του χρόνου γι' αυτό και το ΔΛΠ 21 «Οι επιδράσεις μεταβολών των τιμών συναλλάγματος», επιβάλλει να μην χρησιμοποιείται η συναλλαγματική ισοτιμία την ημέρα του ισολογισμού γιατί αφορά μία μόνο χρονική στιγμή, την στιγμή σύνταξης του Ισολογισμού. Για να αποφύγουμε λοιπόν την επιρροή μίας στατικής τιμής συναλλάγματος αντιπροτείνεται η χρησιμοποίηση του μέσου σταθμικού όρου των συναλλαγματικών ισοτιμιών της περιόδου.

Επίσης όταν από μεταβολές ταμιακών ροών στις ισοτιμίες ξένου νομίσματος προκύπτουν μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές, τότε τα κέρδη αυτά δεν θεωρούνται ταμιακές ροές. Οι επιδράσεις των μεταβολών σε ξένο νόμισμα στα ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα που κατέχονται ή οφείλονται σε ξένο νόμισμα εμφανίζονται στην Κατάσταση Ταμιακών Ροών για λόγους συμφωνίας των ταμιακών ισοδυνάμων και ταμιακών διαθεσίμων έναρξης και τέλους. Το ποσό των επιδράσεων αυτών παρουσιάζεται ξεχωριστά από τις λειτουργικές, επενδυτικές και χρηματοοικονομικές ταμιακές ροές και παρουσιάζει τις διαφορές που προκύπτουν σε περίπτωση που οι ταμιακές αυτές ροές είχαν παρουσιαστεί με την ισοτιμία στο τέλος της οικονομικής περιόδου και όχι με το μέσο όρο του οικονομικού έτους.

5.1.3. Τόκοι και Μερίσματα(4)

Οι Τόκοι και τα μερίσματα που έχουν εισπραχθεί όπως ήδη αναφέραμε πρέπει να εμφανίζονται χωριστά από τόκους και μερίσματα που έχουν καταβληθεί. Η παρουσίαση των ταμειακών ροών από τόκους και μερίσματα πρέπει να γίνεται με τον ίδιο τρόπο ανά περίοδο, στις Επιχειρηματικές ή επενδυτικές ή χρηματοοικονομικές

δραστηριότητες. Οι καταβεβλημένοι τόκοι εμφανίζονται στη Κατάσταση Ταμιακών Ροών είτε έχουν καταχωρηθεί ως δαπάνη είτε έχουν κεφαλαιοποιηθεί σύμφωνα με το ΔΛΠ 23 «Κόστος Δανεισμού»

Όσον αφορά τις τράπεζες οι τόκοι που πληρώθηκαν και οι τόκοι και τα μερίσματα που εισπράχθηκαν συνήθως ανήκουν στις Επιχειρηματικές ταμειακές ροές. Παρόλα αυτά δεν περιορίζονται οι επιχειρήσεις να εμφανίζουν τις ροές αυτές με πολλούς και διαφορετικούς τρόπους. Οι τόκοι που έχουν πληρωθεί και οι τόκοι που έχουν εισπραχθεί ανήκουν στην κατηγορία των επιχειρηματικών ταμειακών ροών, γιατί θεωρούνται και πράγματι είναι καθαρό κέρδος ή ζημιά.

Όστόσο μπορούμε να τους συναρτήσουμε και στις χρηματοοικονομικές ταμειακές ροές και στις επενδυτικές ταμειακές ροές αντίστοιχα, καθώς αποτελούν τα κόστη εξεύρεσης χρηματοοικονομικών πόρων ή τις αποδόσεις των επενδύσεων. Εναλλακτικά ως συνθετικό στοιχείο των λειτουργικών δραστηριοτήτων μπορούν να ενταχθούν και τα μερίσματα που καταβλήθηκαν ως κόστος εξεύρεσης χρηματοοικονομικών πόρων, ώστε να έχουν οι χρήστες την δυνατότητα να εκτιμήσουν την ικανότητα της οικονομικής μονάδας να καταβάλλει μερίσματα από τις λειτουργικές ταμειακές ροές.

5.1.4. Φόρος εισοδήματος(4)

Όλες οι Ταμειακές ροές που προκύπτουν και αφορούν φόρους εισοδήματος πρέπει να παρουσιάζονται χωριστά και ως επί το πλείστον αναγνωρίζονται ως ροές από Επιχειρηματικές δραστηριότητες γιατί αφορούν την συνήθη και λειτουργική δραστηριότητα της επιχείρησης. Μπορεί όμως να τους συναντήσουμε και στις χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες αν αφορούν έσοδα από επενδύσεις ή άλλου τέτοιους είδους δραστηριότητες.

Στις περιπτώσεις όμως που ο φόρος έχει προκύψει από τις διάφορες επενδυτικές ή χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, είναι συχνά αδύνατο να μπορέσουμε να τους διαχωρίσουμε. Ένα επιπλέον πρόβλημα που προκύπτει είναι να έχουν προκύψει σε διαφορετική περίοδο από εκείνη των ταμειακών ροών της βασικής συναλλαγής. Για αυτούς τους λόγους είναι προτιμότερο οι φόροι να κατατάσσονται ως ταμειακές ροές

από Επιχειρηματικές δραστηριότητες. Τέλος σε περιπτώσεις που οι ταμειακές ροές φόρου κατανέμονται αναλογικά σε περισσότερες από μία κατηγορία δραστηριοτήτων, τότε πρέπει να γνωστοποιείται και το συνολικό ποσό των φόρων που καταβλήθηκε.

5.1.5. Αποκτήσεις και διαθέσεις Θυγατρικών και άλλων επιχειρηματικών μονάδων(4)

Στις επενδυτικές δραστηριότητες περιλαμβάνονται οι ταμειακές ροές από αποκτήσεις και διαθέσεις θυγατρικών και άλλων επιχειρηματικών μονάδων. Αυτές οι ταμειακές ροές πρέπει να παρουσιάζονται ξεχωριστά. Η επιχείρηση πρέπει να γνωστοποιεί το συνολικό ποσό για τα παρακάτω σημεία:

- Το συνολικό ποσό που δόθηκε ως αντάλλαγμα αγοράς ή διάθεσης.
- Την αναλογία του ποσού της αγοράς ή της πώλησης που καλύφθηκε από ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα.
- Το ύψος των ταμειακών διαθεσίμων και ταμειακών ισοδυνάμων της θυγατρικής ή της επιχειρηματικής μονάδας που αποκτήθηκε ή διατέθηκε.
- Το ύψος των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων, εκτός των ταμειακών διαθεσίμων ή ταμειακών ισοδυνάμων της θυγατρικής ή της επιχειρηματικής μονάδας που αποκτήθηκε ή διατέθηκε, συνοπτικά για κάθε κύρια κατηγορία.

Τα κονδύλια αυτά πρέπει να παρουσιάζονται ξεχωριστά ώστε να διασφαλίζεται ή διαφοροποίηση τους από τις ταμειακές ροές που προκύπτουν από τις υπόλοιπες. Επιχειρηματικές, επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. Τα αποτελέσματα των ταμειακών ροών από διαθέσεις και αποκτήσεις δεν συμψηφίζονται, αλλά εμφανίζονται ξεχωριστά το καθένα. Το συνολικό ύψος των ταμειακών διαθεσίμων που καταβλήθηκαν ή εισπράχθηκαν για την αγορά ή την πώληση, παρουσιάζεται στην κατάσταση ταμειακών ροών. Μετά την αφαίρεση των ταμειακών διαθεσίμων και ταμειακών ισοδυνάμων που αποκτήθηκαν ή διατέθηκαν.

5.1.6. Μη ταμειακές συναλλαγές και συνθετικά στοιχεία των ταμειακών διαθεσίμων και ταμειακών ισοδυνάμων(4)

Στην κατάσταση ταμειακών ροών δεν περιλαμβάνονται οι επενδυτικές και χρηματοοικονομικές συναλλαγές που δεν συνδέονται με ταμειακά διαθέσιμων ή ταμειακά ισοδύναμα. Μόνο στις υπόλοιπες οικονομικές καταστάσεις εμφανίζονται οι

μη ταμειακές συναλλαγές γνωστοποιούνται με τις άλλες οικονομικές καταστάσεις.

Αρκετές επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες επηρεάζουν την περιουσιακή κατάσταση μΑίας επιχείρησης αλλά δεν έχουν άμεσο αντίκτυπο στις τρέχουσες ταμειακές ροές. Παραδείγματα μη ταμειακών συναλλαγών είναι:

- Η απόκτηση περιουσιακών στοιχείων με την ανάληψη άμεσα συνδεδεμένων υποχρεώσεων ή μέσω χρηματοδοτικής μίσθωσης.
- Η απόκτηση επιχείρησης με έκδοση μετοχών.
- Η μετατροπή υποχρεώσεων σε κεφάλαιο.

Η επιχείρηση έχει υποχρέωση να γνωστοποιεί τη σύνθεση των ταμειακών διαθεσίμων και των ταμειακών ισοδυνάμων και να τα συνδέει κατ' αντιστοιχία με τα ανάλογα κονδύλια του ισολογισμού. Ταυτόχρονα τα ποσά των σημαντικών υπολοίπων ταμειακών διαθεσίμων και ταμειακών ισοδυνάμων, που κατέχονται από την επιχείρηση και δεν είναι διαθέσιμα για χρήση από τον όμιλο πρέπει να γνωστοποιούνται με ένα σχόλιο της διοίκησης. Ακόμη η επιχείρηση με σκοπό την καλύτερη και ουσιαστικότερη πληροφόρηση θα πρέπει να δίνει επιπλέον στοιχεία και πληροφορίες που ίσως να είναι απαραίτητες στους χρήστες για την κατανόηση της οικονομικής θέσης και της ρευστότητας κάθε επιχείρησης. Αυτές οι πληροφορίες είναι για παράδειγμα:

- Τα ποσά των εγκεκριμένων δανείων που δεν αναλήφθηκαν, αλλά μπορούν να διατεθούν άμεσα για διάφορες μελλοντικές επιχειρηματικές δραστηριότητες.
- Τις ταμειακές ροές που αντιστοιχούν σε αυξήσεις στην επιχειρηματική δυναμικότητα πρέπει να διακρίνονται από εκείνες τις ταμειακές ροές που είναι απαραίτητες για να διατηρείται η ροή της επιχειρηματικής δράσης σε σταθερό επίπεδο.
- Το ποσό των ταμειακών ροών που είναι αποτέλεσμα των επιχειρηματικών, επενδυτικών και χρηματοοικονομικών δραστηριοτήτων για καθένα επιχειρηματικό τομέα πρέπει να διευκρινίζεται όταν παρουσιάζεται για το ποιο τομέα αφορά.

5.2 Η ερμηνεία της Κατάστασης Ταμειακών Ροών

5.2.1. Η ερμηνεία των Ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες

Οι Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες περιγράφουν την βασική εικόνα της επιχείρησης. Είναι σημαντικό για ένα αναλυτή ,επενδυτή ή στέλεχος της επιχείρησης γιατί δίνει το ύψος των ταμειακών ροών που προκύπτουν από την γενική εκμετάλλευση. Είναι η απόδειξη πως η επιχείρηση μπορεί να δημιουργεί ταμειακά διαθέσιμα και να λειτουργεί ώστε μακροπρόθεσμα να οδηγηθεί σε κερδοφορία μέσα από την αποτελεσματική διαχείριση των περιουσιακών της στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού.

Η συνήθης εικόνα των λειτουργικών Ταμειακών Ροών είναι οι θετικές ταμειακές ροές γιατί μόνο έτσι η επιχείρηση έχει την δυνατότητα να δημιουργεί τα ταμειακά διαθέσιμα που χρειάζεται για να επιτυγχάνει την ολοκλήρωση της επιχειρηματικής δραστηριότητας της. Όμως παρατηρείται σε μερικές επιχειρήσεις και αρνητικές ταμειακές λειτουργικές ροές. Συνήθως αυτό συμβαίνει τα πρώτα χρόνια λειτουργίας της επιχείρησης στη διάρκεια των οποίων η επιχείρηση διευρύνει το πελατολόγιο και αντιμετωπίζει τις πιέσεις του ανταγωνισμού. Επίσης αρνητικές ταμειακές λειτουργικές ροές μπορεί να παρουσιαστούν τόσο στην αρχή της λειτουργίας της επιχείρησης όσο και σε περιόδους έντονης επενδυτικής δραστηριότητας με σκοπό την επέκταση του κύκλου εργασιών της επιχείρησης λόγω του γεγονότος ότι τα έξοδα είναι αυξημένα σε σχέση με τα έσοδα που αρχικά αποδίδουν. Η διαρκής και αδικαιολόγητη όμως εμφάνιση αρνητικών ταμειακών ροών μπορεί να προκαλέσει προβλήματα στην ομαλή λειτουργία της επιχείρησης. Η επιχείρηση μπορεί να οδηγηθεί σε νέα δανειοδότηση ή σε ρευστοποίηση των στοιχείων του ενεργητικού και να προκαλέσει έτσι επισφάλεια στην ικανοποίηση των υποχρεώσεων της.

Οι ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες παρόλο που παρέχουν ικανοποιητική εικόνα της ρευστότητας της επιχείρησης δεν μπορεί να δώσει συμπεράσματα που θα αξιολογήσουν την αποδοτικότητα της επιχείρησης. Δεν περιλαμβάνονται εισροές ή εκροές που ίσως δεν είναι άμεσα εμφανείς αλλά μπορούν να επηρεάσουν σημαντικά την ροή της επιχείρησης, όπως αποτελέσματα από δικαστικές διενέξεις. Επιπλέον οι λειτουργικές ροές είναι απαλλαγμένες από αποσβέσεις ,οι οποίες ενώ είναι έξοδο δεν εμφανίζονται ως ταμειακές εκροές.

Οι Ταμειακές ροές μπορούν να δώσουν μία καλύτερη ποιοτικά εικόνα των κερδών καθώς απεικονίζουν την πραγματική οικονομική δραστηριότητα σε αντίθεση με τα κέρδη τα οποία είναι επιβαρυνμένα με τα δεδουλευμένα έσοδα και έξοδα της χρήσης. Η σχέση των ταμειακών ροών με τα πραγματοποιηθέντα κέρδη είναι το ουσιαστικότερο κριτήριο εκτίμησης της οικονομικής δραστηριότητας της επιχείρησης.

Όσο περισσότερο συγκλίνουν τα δύο μεγέθη, τα κέρδη και οι ταμειακές ροές τόσο καλύτερα θεωρούνται τα κέρδη, από την άποψη ότι το μεγαλύτερο μέρος των κερδών έχει ήδη εισπραχθεί και βρίσκεται εντός της επιχείρησης. Αντίθετα όταν η απόκλιση των κερδών από τις ταμειακές ροές είναι μεγάλη τότε θεωρείται ότι ένα μέρος των εσόδων είναι δεδουλευμένα και η μελλοντική εισροή τους στην επιχείρηση πρέπει να αξιολογηθεί ως προς την επισφάλεια της.

Η αποτίμηση των ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες θεωρείται μεγάλης σημασίας στην διεθνή βιβλιογραφία γιατί ο ρυθμός μεταβολής τους επηρεάζει την αποτίμηση της αξίας της μετοχής. Η διακύμανση των ταμειακών λειτουργικών δραστηριοτήτων και των ροών που προκύπτουν από αυτές είναι ο σημαντικότερος παράγοντας καθορισμού του κινδύνου της μετοχής.

5.2.2. Η ερμηνεία των Ταμειακών ροών από επενδυτικές δραστηριότητες(6)

Οι ροές από επενδυτικές δραστηριότητες είναι μία σημαντική πληροφορία για τους εξωτερικούς κυρίως χρήστες, ώστε να εκτιμούν την μελλοντική πορεία της επιχείρησης και την διάθεση επένδυσης με σκοπό τον εκσυγχρονισμό ή την επέκταση της επιχειρηματικής μονάδας που ενδεχομένως να οδηγήσει σε μεγαλύτερες ή περισσότερο σταθερές αποδόσεις.

Οι κυριότερες κινήσεις ταμειακών επενδυτικών ροών αφορούν αγορές ή πωλήσεις παγίων ενεργητικού, συμμετοχών σε επιχειρήσεις, μετοχών ή άλλων τίτλων μακροχρόνιας επένδυσης. Η αξιολόγηση των κινήσεων αυτών είναι σημαντική για την εκτίμηση μελλοντικών κερδών ή ζημιών. Οι επενδυτικές ταμειακές ροές δίνουν την δυναμική της επιχείρησης, την επεκτατική ή συντηρητική πολιτική της διοίκησης, την μελλοντική ανάπτυξη και επέκταση των δραστηριοτήτων της οικονομικής μονάδας.

Ο αντίκτυπος των επενδυτικών δραστηριοτήτων στην ρευστότητα της επιχείρησης εξαρτάται από την απόδοση των επενδύσεων και η εκτίμηση των μελλοντικών ροών που συνδέονται με τις επενδύσεις από τον κίνδυνο που εμπεριέχουν αυτές οι επενδύσεις. Οι πληροφορίες που μπορούν να αποκομιστούν από την Κατάσταση Ταμειακών ροών πρέπει να συνεκτιμηθούν με το γενικότερο οικονομικό περιβάλλον, τον ρυθμό ανάπτυξης της επιχείρησης του κλάδου και της οικονομίας και την επενδυτική δραστηριότητα των ανταγωνιστών που διεκδικούν το μερίδιο τους στην αγορά.

Η εκτίμηση της εκποίησης παγίων πρέπει να γίνει με ιδιαίτερη προσοχή και συγκριτικά με άλλα οικονομικά στοιχεία της επιχείρησης γιατί μπορεί να είναι αποτέλεσμα δυσκολιών ρευστότητας της επιχείρησης. Η συρρίκνωση του ενεργητικού

μπορεί να οδηγήσει μελλοντικά σε περιορισμό της οικονομικής δραστηριότητας και των ταμειακών ροών της επιχείρησης. Η επένδυση σε συμμετοχές θα πρέπει να μην έχουν υψηλό διοικητικό κόστος και να συνυπολογιστεί το κόστος ευκαιρίας γιατί ενδεχομένως να μπορούσαν να είχαν επενδυθεί τα κεφάλαια με υψηλότερες αποδόσεις.

5.2.3. Η ερμηνεία των Ταμειακών ροών από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες(6)

Η χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της επιχειρηματικής μονάδας μπορεί να προέρχεται είτε από ίδια κεφάλαια είτε από δανειοδότηση. Το ύψος της δανειοδότησης με ξένα κεφάλαια μέχρι ένα σημείο είναι ευνοϊκό για την επιχείρηση ενώ από το σημείο αυτό και έπειτα η αύξηση της δανειοδότησης θεωρείται αρνητική. Τα οφέλη από την δανειοδότηση μέσω ξένων κεφαλαίων είναι η έκπτωση των χρεολυσίων και των τόκων από το φορολογητέο εισόδημα και το όφελος της χρηματοοικονομικής μόχλευσης. Ο προσδιορισμός του άριστου ύψους της χρηματοδότησης από ξένα κεφάλαια είναι ζητούμενο για την χρηματοοικονομική θεωρία. Η εκτίμηση της δυνατότητας της οικονομικής μονάδας να εξυπηρετήσει τις υποχρεώσεις της δανειακής σύμβασης με ασφαλή τρόπο είναι να συνδεθούν αυτές οι εξοφλήσεις με αδέσμευτες ταμειακές ροές.

Τα κεφάλαια χρηματοδότησης τα οποία προέρχονται από έκδοση μετοχών θα πρέπει να εκτιμηθούν κάτω από το πρίσμα της σχέσης των τρίτων προς τα ίδια κεφάλαια. Η έκδοση μετοχών βελτιώνει την σχέση των ιδίων κεφαλαίων με τα ξένα κεφάλαια. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να μεταβάλλεται θετικά η εικόνα της βιωσιμότητας της επιχείρησης. Η πιθανότητα μη ικανοποίησης των πιστωτών μειώνεται αλλά πρέπει να αξιολογηθεί επίσης το γεγονός ότι οι παλαιοί μέτοχοι αποφασίζουν αύξηση μετοχικών κεφαλαίων όταν προβλέπουν μελλοντικά δυσοίωνα σενάρια για την εξέλιξη της επιχείρησης. Η απόφαση για έκδοση νέων μετοχών για να είναι επωφελής για τους παλαιούς μετόχους γίνεται σε περιόδους όπου η τιμή της μετοχής θεωρείται υψηλή σε σχέση με την πραγματική ή σε περιόδους που αναμένονται μελλοντικές ζημιές από μία εσωτερική πληροφόρηση. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο πρέπει να αξιολογηθούν οι πληροφορίες για τις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες που απορρέουν από την κατάσταση ταμειακών ροών. Επίσης πρέπει να εκτιμηθούν με προσοχή οι αυξήσεις ή οι μειώσεις μερισμάτων καθώς δείχνουν την δυνατότητα της επιχείρησης να παράγει κέρδη ή την αδυναμία της να μοιράσει τα κέρδη στους επενδυτές.

Οι πληροφορίες που αντλούνται από τις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες της οικονομικής μονάδας αντιμετωπίζονται διαφορετικά από τους πιστωτές και τους

μετόχους ή μελλοντικούς επενδυτές. Οι πιστωτές επιθυμούν μικρότερες αποδόσεις και χαμηλότερο κίνδυνο γεγονός που μεταφράζεται σε υψηλότερα επιτόκια δανεισμού και περιορισμούς σε επενδυτικές δραστηριότητες. Οι μέτοχοι έχουν να αντιμετωπίσουν επιπλέον κόστη όπως διαρκή έλεγχο των επενδυτικών δραστηριοτήτων δέσμευση παγίων με υποθήκες , απαγόρευση εξαγορών άλλων επιχειρήσεων και περιορισμό μελλοντικού δανεισμού. Οι μέτοχοι και οι μελλοντικοί επενδυτές επιθυμούν αντίθετα μεγαλύτερες αποδόσεις ενδεχομένως και με μεγαλύτερο κίνδυνο ώστε να αποκομίσουν σε περίπτωση επιτυχούς επένδυσης το μέγιστο δυνατό όφελος.

Κεφάλαιο 6^ο Εμπειρική Ανάλυση

6.1 Πριν την έρευνα

Σκοπός της έρευνας μας είναι να εξετάσει την δυνατότητα πρόβλεψης με ακρίβεια των ταμειακών ροών με την χρήση ταμειακών ροών προηγούμενων ετών.

Η ακρίβεια της ταμειακής ροής είναι σημαντική, επειδή οι ταμειακές ροές και τα κέρδη δίνουν πληροφορίες που είναι σταδιακά χρήσιμες στην εκτίμηση της αξίας επιχείρησης (Ali 1994, Rayburn 1986 , Wilson 1986) . Η ζήτηση για πληροφορίες ταμειακών ροών είναι υψηλή μεταξύ των επενδυτών, των επιχειρήσεων στον τομέα των χρηματοπιστωτικών , οι επιχειρήσεις με κίνητρα για τη διαχείριση ανέφεραν κέρδη μέσω δεδουλευμένων , καθώς και επιχειρήσεις σε χώρες με αδύναμη προστασία των επενδυτών (DeFond & Hung 2003 , 2007) . Οι ανησυχίες για την ποιότητα των κερδών έγιναν εντονότερες στον απόηχο του υψηλού προφίλ δημιουργικής λογιστικής , όπως εκείνες που αφορούν Enron , WorldCom , και Tyco , τόσο τη ζήτηση και την παροχή προβλέψεων ταμειακών ροών που αυξήθηκαν σταθερά κατά τα τελευταία έτη. Ωστόσο , λίγα είναι γνωστά σχετικά με τους καθοριστικούς παράγοντες της ακρίβεια πρόβλεψης των ταμειακών ροών (Pae et al 2012).

Διεξάγουμε εμπειρική ανάλυσή μας σε ένα δείγμα των μεμονωμένων προβλέψεων ταμειακών ροών κατά την περίοδο 2005-2012 και τρεις υποθέσεις έχουν σχεδιαστεί σε αυτήν την μελέτη :

1. Υπάρχει σημαντική σχέση μεταξύ του παρελθόντος λειτουργικές ταμειακές ροές και τις μελλοντικές ταμειακές ροές .

2 . Υπάρχει μια σημαντική σχέση μεταξύ των λειτουργικών κερδών του παρελθόντος και τις μελλοντικές ταμειακές ροές .

3 . Δυνατότητα των λειτουργικών κερδών και οι λειτουργικές ταμειακές ροές για την πρόβλεψη των μελλοντικών ταμειακών ροών είναι διαφορετική .

Στην συγκεκριμένη εργασία, ακολουθούμε την μεθοδολογία της Finger (13), η οποία συγκρίνει διαφορετικά γραμμικά μοντέλα με απώτερο σκοπό να αξιολογήσει την προβλεπτική τους ικανότητα. Τα μοντέλα αυτά χρησιμοποιούν τις καθαρές ταμειακές ροές και τα κέρδη παρελθουσών ετών για να εκτιμήσουν τις καθαρές ταμειακές ροές της επόμενης χρονικής στιγμής.

Η Finger έχοντας μια δομή panel δεδομένων από 50 επιχειρήσεις για τα έτη 1937 – 1987 καταλήγει ότι τα κέρδη είναι όντως καλός προβλεπτής των καθαρών ταμειακών ροών για την πλειονότητα των επιχειρήσεων και ότι αν προστεθούν στην εξίσωση οι καθарές ταμειακές ροές της προηγούμενης χρονικής στιγμής δεν βελτιώνει σημαντικά την προβλεπτική ικανότητα του μοντέλου.

6.2 Συμπεράσματα

6.2.1 Εκτίμηση των μοντέλων πρόβλεψης

Προκειμένου να είμαστε σε θέση να δώσουμε απάντηση σχετικά με ποιο μοντέλο κάνει την καλύτερη πρόβλεψη, προχωρήσαμε σε εκτίμηση τριών εξισώσεων που έχουν προταθεί στην βιβλιογραφία. Το δείγμα μας αποτελείται 179 επιχειρήσεις, για την περίοδο 2005 έως 2012. Η μορφή αυτή των δεδομένων στην διεθνή βιβλιογραφία αναφέρεται ως διαμήκη στοιχεία ή panel(31). Αυτό που διαφοροποιείται από την εκτίμηση τόσο σε χρονολογικές σειρές όσο και σε διαστρωματικά στοιχεία, είναι ότι λαμβάνουμε υπόψιν την ετερογένεια των διαφορετικών υποκειμένων.

Το μοντέλο που εκτιμήθηκε με την βοήθεια του E – Views 8, είναι :

$$ncfit = a + b * ncfit_{-1} + c * niit_{-1} + eit \quad (1)$$

όπου $ncfit$, οι ταμειακές ροές της επιχείρησης i την χρονική στιγμή t , $ncfit_{-1}$, οι ταμειακές ροές της επιχείρησης i την χρονική στιγμή $t-1$ και $niit_{-1}$ τα κέρδη της επιχείρησης i την χρονική στιγμή $t-1$. Το μοντέλο αυτό εκτιμήθηκε με την μέθοδο ελαχίστων τετραγώνων, εισάγοντας μια ψευδομεταβλητή για κάθε μια επιχείρηση, η οποία μπορεί να θεωρηθεί ως ένα σταθερό αποτέλεσμα (fixed effect) (32).

Πίνακας 1: Αποτελέσματα εκτίμησης της εξίσωσης (1)

Dependent Variable: NCF(t)
Method: Pooled Least Squares
Sample (adjusted): 2006 2011
Cross-sections included: 179
Total pool (unbalanced) observations: 982

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	4.321559	2.424193	1.782679	0.0749
NCF(t-1)	0.922075	0.019125	48.21312	0.0000
NI(t-1)	-0.108379	0.036555	-2.964813	0.0031
R-squared	0.785532	Mean dependent var		32.49321
Adjusted R-squared	0.785094	S.D. dependent var		160.6705
S.E. of regression	74.48355	Akaike info criterion		11.46208
Sum squared resid	5431295.	Schwarz criterion		11.47702
Log likelihood	-5624.883	Hannan-Quinn criter.		11.46777
F-statistic	1792.894	Durbin-Watson stat		3.012411
Prob(F-statistic)	0.000000			

Από τα αποτελέσματα του πίνακα παρατηρούμε ότι οι εκτιμημένοι συντελεστές της εξίσωσης όταν το δείγμα δεν διακρίνεται τόσο σε διαφορετικές επιχειρήσεις ούτε σε διαφορετικές χρονικές στιγμές, είναι στατιστικά σημαντικοί. Συγκεκριμένα ο σταθερός όρος είναι στατιστικά σημαντικός σε 10% (prob < 10%) ενώ οι συντελεστές των καθαρών ταμειακών ροών της προηγούμενης χρονιάς και των κερδών της προηγούμενης χρονικής στιγμής είναι στατιστικά σημαντικοί σε επίπεδο σημαντικότητας 1% (prob < 0.01). Η ερμηνευτική ικανότητα του μοντέλου κρίνεται ικανοποιητική αφού το 78.5% της μεταβλητότητας της εξαρτημένης ερμηνεύεται από τις ανεξάρτητες μεταβλητές του μοντέλου, ενώ όλη η παλινδρόμηση είναι στατιστικά σημαντική σε $\alpha = 1\%$.

Δεύτερο μοντέλο που εκτιμήθηκε είναι η εξίσωση (2) :

$$ncfit=a + b*niit-1+uit \quad (2)$$

Εκτιμώντας αυτή την μορφή θεωρούμε ότι πρότερες τιμές των κερδών επηρεάζουν μελλοντικές τιμές των καθαρών ταμειακών ροών.

Πίνακας 2 : Αποτελέσματα εκτίμησης της εξίσωσης (2)

Dependent Variable: NCF(t)
 Method: Pooled Least Squares
 Sample (adjusted): 2006 2011
 Cross-sections included: 179
 Total pool (unbalanced) observations: 983

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	20.39741	4.404086	4.631474	0.0000
NI(t-1)	1.005853	0.051974	19.35310	0.0000
R-squared	0.276304	Mean dependent var		32.49383
Adjusted R-squared	0.275567	S.D. dependent var		160.5887
S.E. of regression	136.6829	Akaike info criterion		12.67524
Sum squared resid	18327247	Schwarz criterion		12.68519
Log likelihood	-6227.879	Hannan-Quinn criter.		12.67902
F-statistic	374.5425	Durbin-Watson stat		0.914804
Prob(F-statistic)	0.000000			

Από τον πίνακα 2, μπορούμε να δούμε ότι τόσο ο σταθερός όρος και ο συντελεστής κλίσης είναι στατιστικά σημαντικοί σε $\alpha = 1\%$ αλλά η ερμηνευτική ικανότητα του μοντέλου δεν είναι καθόλου ικανοποιητική αφού μόνο το 27.63% της ερμηνευτικής ικανότητας της εξαρτημένης, εξηγείται από την ανεξάρτητη μεταβλητή. Τα αποτελέσματα της εκτίμησης στον πίνακα 2 αφορούν τους συντελεστές αν το δείγμα αφορούσε 983 επιχειρήσεις (διαστρωματικά στοιχεία) ή 983 χρονικές περιόδους

(χρονολογικές σειρές). Όταν η εκτίμηση γίνεται σε ένα ενιαίο δείγμα, ειθίσται στην διεθνή βιβλιογραφία να αποκαλούν το σετ των δεδομένων ως pooled.

Τέλος εκτιμήθηκε μια ακόμα συναρτησιακή μορφή, στην οποία υποθέτουμε ότι οι καθαρές ροές του παρόντος εξαρτώνται από τις ταμειακές ροές του παρελθόντος. Στην στατιστική βιβλιογραφία το μοντέλο αυτό ορίζεται ως αυτοπαλίνδρομο σχήμα πρώτης τάξης (Autoregressive of order 1).

$$ncfit = a + b * ncfit - 1 + eit \quad (3)$$

Πίνακας 3 : Αποτελέσματα εκτίμησης της εξίσωσης (3)

Dependent Variable: NCF(t)
Method: Pooled Least Squares
Sample (adjusted): 2006 2011
Cross-sections included: 179
Total pool (unbalanced) observations: 982

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	4.163313	2.433219	1.711031	0.0874
NCF(t-1)	0.886227	0.014877	59.57171	0.0000
R-squared	0.783607	Mean dependent var		32.49321
Adjusted R-squared	0.783386	S.D. dependent var		160.6705
S.E. of regression	74.77900	Akaike info criterion		11.46899
Sum squared resid	5480061.	Schwarz criterion		11.47894
Log likelihood	-5629.272	Hannan-Quinn criter.		11.47277
F-statistic	3548.789	Durbin-Watson stat		3.049463
Prob(F-statistic)	0.000000			

Από τα αποτελέσματα του πίνακα 3, παρατηρούμε ότι ο σταθερός όρος της εξίσωσης είναι στατιστικά σημαντικός σε $\alpha = 10\%$ ενώ ο συντελεστής κλίσης σε επίπεδο σημαντικότητας 1% . Ο συντελεστής κλίσης είναι μικρότερος της μονάδας, πράγμα που υποδεικνύει ότι το αυτοπαλίνδρομο σχήμα 1ης τάξης, είναι στάσιμη διαδικασία(33). Η ερμηνευτική ικανότητα του μοντέλου κρίνεται ικανοποιητική αφού το 78.36% της μεταβλητότητας των καθαρών ταμειακών ροών για κάθε επιχείρηση την χρονική στιγμή t , εξηγείται από τις καθαρές ταμειακές ροές κάθε επιχείρησης της προηγούμενης χρονικής στιγμής.

6.2.2 Προβλεπτική ικανότητα

Προκειμένου να αξιολογήσουμε την προβλεπτική ικανότητα των μοντέλων υπολογίσαμε τα ακόλουθα μέτρα σφάλματος πρόβλεψης, που έχουν προταθεί στην

διεθνή βιβλιογραφία (34) :

1. Μέσο Απόλυτο Σφάλμα (Mean Absolute Error): Ο μαθηματικός τύπος που υπολογίζει το μέσο απόλυτο σφάλμα είναι ο ακόλουθος:

$$MAE = \frac{|Y_{t+1} - F_{t+1}|}{N}$$

όπου Y_{t+1} δηλώνει την πραγματική τιμή των καθαρών ταμειακών ροών όπως παρατηρήθηκε, την χρονική στιγμή $t+1$, ενώ F_{t+1} , δηλώνει την προβλεπόμενη τιμή των καθαρών ταμειακών ροών της χρονικής στιγμής $t+1$.

2. Μέσο Απόλυτο Ποσοστιαίο Σφάλμα (Mean Absolute Percentage Error):

$$MAPE = \frac{|Y_{t+1} - F_{t+1}|}{Y_{t+1}} * 100$$

Το μέσο απόλυτο ποσοστιαίο σφάλμα υπολογίζεται από το πηλίκο της διαφοράς της πραγματικής τιμής των καθαρών ταμειακών ροών (Y_{t+1}) μείον την εκτιμώμενη τιμή των καθαρών ταμειακών ροών (F_{t+1}) προς τις πραγματικές τιμές, εκφρασμένο επί τοις 100.

Για να μπορέσουμε να προβλέψουμε την τιμή των καθαρών ταμειακών ροών την χρονική στιγμή 2012, για κάθε μια επιχείρηση εκτιμήθηκε όπως προείπαμε ένας ξεχωριστός σταθερός όρος. Η εκτίμηση βασίστηκε στο δείγμα των χρονικών στιγμών από το 2005 έως το 2011. Αυτό σημαίνει ότι προβλέψαμε μια χρονιά μπροστά (one – step ahead forecast). Η αντικειμενική δυσκολία που αντιμετωπίσαμε, είναι ότι τα διαθέσιμα σημεία για εκτίμηση ήταν πολύ λίγα για κάθε επιχείρηση λόγω των αρκετών απουσιάζοντων τιμών. Στο πίνακα 4 παρουσιάζονται οι τιμές για τα σφάλματα πρόβλεψης για κάθε μια παλινδρόμηση που εφαρμόσαμε:

Πίνακας 4: Τιμές των σφαλμάτων πρόβλεψης για κάθε εξίσωση

	MAE	MAPE%
(1)	29.59	7.64
(2)	15.60	3.91
(3)	15.47	5.11

Από τον πίνακα 4 παρατηρούμε ότι, το τρίτο μοντέλο δίνει καλύτερες προβλέψεις όσον αφορά το απόλυτο μέσο σφάλμα (15.47), αμέσως καλύτερες προβλέψεις δίνει το δεύτερο μοντέλο ενώ το πρώτο μοντέλο, τις χειρότερες προβλέψεις των καθαρών ταμειακών ροών. Από τη άλλη μεριά όσον αφορά στο μέσο ποσοστιαίο σφάλμα, παρατηρούμε ότι το αυτοπαλίνδρομο σχήμα 1ης τάξης, δηλαδή εκείνο το μοντέλο στο οποίο οι τιμές παρελθουσών καθαρών ταμειακών ροών της χρονικής στιγμής (t-1) προβλέπουν μελλοντικές τιμές (t) δίνει τις καλύτερες προβλέψεις. Ενώ το μοντέλο (2) το οποίο συνδέει τις μελλοντικές τιμές των καθαρών ταμειακών ροών με τις παρελθούσες τιμές των κερδών έχει τιμή σφάλματος κατά τι μεγαλύτερη από ότι το αυτοπαλίνδρομο σχήμα.

Κεφάλαιο 7^ο **ΕΠΙΛΟΓΟΣ**

Σκοπός της λογιστικής είναι η ορθή και πλήρης πληροφόρηση των ενδιαφερομένων και η αξιοποίηση των δεδομένων αυτών από τους χρήστες για τον μελλοντικό οικονομικό σχεδιασμό και προγραμματισμό της επιχείρησης. Επομένως στόχος των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων είναι οι Οικονομικές Καταστάσεις να αποτελούν μια δομημένη απεικόνιση της οικονομικής θέσης και επίδοσης μιας οικονομικής μονάδας και να παρέχουν πληροφορίες στους χρήστες, ικανές να κατανοήσουν τη χρηματοοικονομική θέση, την αποδοτικότητα και τις μεταβολές στην οικονομική θέση της επιχείρησης προκειμένου να πάρουν οικονομικές αποφάσεις. Για το λόγο αυτό οι Οικονομικές Καταστάσεις πρέπει να περιέχουν ποιοτικά χαρακτηριστικά όπως συνάφεια, σημαντικότητα, αξιοπιστία, και να είναι κατανοητές μέσα από αξιόπιστη παρουσίαση ,ουσία πάνω από τον τύπο, αμεροληψία ,σύνεση και πληρότητα και ασφαλώς να προσφέρονται για σύγκριση με αντίστοιχες όμοιες καταστάσεις.

Σκοπός της εργασίας ήταν να αναδείξει την συμβολή της Κατάστασης ταμειακών ροών στην ερμηνεία και αξιοποίηση των πληροφοριών που προέρχονται από τις οικονομικές καταστάσεις και να διερευνήσει την δυνατότητα πρόβλεψης των μελλοντικών ταμειακών ροών με την χρήση των λειτουργικών ταμειακών ροών παρελθόντων ετών.

Σε σύγκριση με τη μεγάλη και καθιερωμένη βιβλιογραφία σχετικά με προβλέψεις για τα κέρδη , η βιβλιογραφία σχετικά με τις προβλέψεις των ταμειακών ροών είναι σχετικά νέα . Μέσα από μία επισκόπηση στη διεθνή βιβλιογραφία οδηγηθήκαμε στο συμπέρασμα ότι παρόλο που οι περισσότερες μελέτες επιδεικνύουν αυξημένο ενδιαφέρον στη χρήση των λογιστικών κερδών για την πρόβλεψη των μελλοντικών ταμειακών ροών , μελέτες που πραγματοποιήθηκαν αποδεικνύουν πως οι Ταμειακές Ροές προσδίδουν πληροφοριακό περιεχόμενο στα κέρδη ή εμφανίζουν συσχέτιση με τις αποδόσεις των μετοχών. Η κατάσταση Ταμειακών Ροών αναλύει και

επεξηγεί τα οικονομικά στοιχεία της επιχείρησης και ο χρήστης έχει την δυνατότητα να εξετάσει την επιχείρηση και διαχρονικά αλλά και κλαδικά. Τόσο οι εσωτερικοί όσο και οι εξωτερικοί χρήστες με την Κατάσταση Ταμειακών Ροών δεν περιορίζονται στις αναλύσεις τους μόνο στα κέρδη αλλά και στις ροές δίνοντας καλύτερη εικόνα για την ρευστότητα της επιχείρησης. Οι συγγραφείς βρίσκουν ότι η ικανότητα πρόβλεψης των ταμειακών ροών είναι διαφορετική από την ικανότητα πρόβλεψης των κερδών. Σε σύγκριση με τις εμπειρικές προβλέψεις και την ακρίβεια της πρόβλεψης των κερδών του παρελθόντος, μία ειδική εμπειρική πρόβλεψη με τη χρήση των ταμειακών ροών και οι ταμειακές ροές των περασμένων ετών μπορούν με ακρίβεια να εξηγήσουν καλύτερα τις τρέχουσες ταμειακές ροές. Οι συγγραφείς, επίσης, βρίσκουν ότι οι επιμέρους προβλέψεις ταμειακών ροών είναι απίθανο να είναι επεκτάσεις των προβλέψεων για τα κέρδη.

Στην παρούσα εργασία παρουσιάζεται μια εξέταση για τον βαθμό στον οποίο οι ταμειακές ροές μπορούν να προβλέψουν τις μελλοντικές ταμειακές ροές. Το δείγμα περιλαμβάνει 179 εταιρείες που απαριθμούνται στο Χρηματιστήριο των Αθηνών μεταξύ 2005 και 2012. Η έρευνα μας στηρίχτηκε στην εκτίμηση τριών μοντέλων πρόβλεψης των μελλοντικών ταμειακών ροών (Ca.Finger,1994). Τα ευρήματα της έρευνας έδειξαν ότι ενώ τα κέρδη έχουν αξιοσημείωτη ικανότητα να προβλέψουν τις μελλοντικές ταμειακές ροές, δεν υπάρχει μεγαλύτερη προβλεπτική ικανότητα μεταξύ των λειτουργικών ταμειακών ροών και των μελλοντικών ταμειακών ροών.

Συμπερασματικά πρέπει να τονιστεί ότι η συνολική εκτίμηση των οικονομικών στοιχείων που δίδονται μέσα από τις οικονομικές καταστάσεις είναι απαραίτητη για μία σφαιρική και ολοκληρωμένη εκτίμηση των οικονομικών δυνατοτήτων της επιχείρησης. Αν και η προβλεπτική ικανότητα των ταμειακών ροών δεν αποδεικνύεται ισχυρότερη της προβλεπτικής ικανότητας των κερδών ωστόσο η ερμηνευτική αξία της ικανότητας πρόβλεψης των ταμειακών ροών με την χρήση παρελθόντων ταμειακών ροών είναι εξίσου σημαντική και απαραίτητη για την εκτίμηση της ποιότητας των κερδών. Η εκτίμηση της ποιότητας των κερδών μέσα από την Κατάσταση των ταμειακών ροών είναι ένα ζήτημα που απασχολεί τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων. Ενδιαφέρον μάλιστα θα παρουσίαζε σε μία μελλοντική έρευνα να εξετάσουμε τους παράγοντες που επηρεάζουν την ακρίβεια των προβλέψεων των

ταμειακών ροών ώστε οι επενδυτές να μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα ευρήματα της μελέτης για τον εντοπισμό πιο ακριβών προβλέψεων των ταμειακών ροών .

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1.Κόντος Γ. ,(2010),Λογιστική Τραπεζών & εταιρειών leasing & factory, β' έκδοση , Εκδόσεις Διπλογραφία.
- 2.Αποστολόπουλος Ιωάννης , (2007), Ειδικά Θέματα Χρηματοδοτικής Διοικήσεως, Εκδόσεις Σταμούλη
- 3.Βαμβουκάς Γεώργιος, (2007), “Σύγχρονη Οικονομετρία”, Εκδόσεις ΟΠΑ.
- 4.Βλάχος Χρίστος, Λουκά Λουκάς, (2007), Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα 2007, 4^η έκδοση, Global Training.
- 5.Κουμανάκος Ευάγγελος (2007), Διδακτορική Διατριβή, “Χειρισμός των Δημοσιευμένων Κερδών από τις Ελληνικές Επιχειρήσεις”.
- 6.Νιάρχος Νικήτας (2004), “Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων”, Εκδόσεις Σταμούλης.
- 7.Πρωτοψάλτης Νικόλαος (1999), “Καταστάσεις Ταμειακών Ροών”, Εκδόσεις Σταμούλης.
- 8.Σακέλλης Εμμανουήλ (2005), “Σύνταξη οικονομικών καταστάσεων των .Λ.Π με βάση το Ε. .Λ.Σ”, Εκδόσεις Ε. Σακέλλη.
- 9.Σακέλλης Εμμανουήλ (2002), “ Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα”, Εκδόσεις Ε. Σακέλλη.
10. Dechow, P. M.(1994), "Accounting Earnings and Cash flows as Measures of Firm Performance", Journal of Accounting and economics,Vol 18 pages 3-42
11. Dechow, P. M., S.P. Kothari and R.L. Watts (1998)," The Relation between Earnings and Cash Flows", Journal of Accounting and Economics.Vol 25,Issue 2 ,pages 133-168
12. B.Murdoch, B.Dehning, P. Krause(2013), "Further Evidence on the Ability of FIFO and LIFO Earnings to Predict Operating Cash flow", Journal of Applied Bussiness, Vol 29,no 4
13. CA.Finger(1994), " The ability of earnings to predict future earnings and cash flow", Journal of Accounting Research, Vol 32, no 2, pages 210-223.
14. S. Farshadfar , C Ng, M. Brimble(2008), " The relative ability of earnings and Cash Flow data in Forecasting future Cash Flows", Pacific Accounting Review.Vol 20 issue 3, pages 254-268.
15. Heictor Almeida, Murillo Campello and Michael S. Weisbach(2004), " The cash flow sensitivity of Cash", The Journal of Finance,Vol 59,Issue 4, pages 1777-1804.
16. N.Kaplan , Luigi Zingales(1997), " Do Investment – Cash Flow sensitivities Provide Useful Measures of Financing Constraints?", The Quarterly Journal of Economics, Vol 112, issue 1, pages 169-215.
17. Cesar Cupertino , Reinaldo Coelho, Newton Da costa Jr, Emilio Menezes(2004), "

Cash Flow , earnings and dividends: a comparison between different valuation methods for Brazilian companies", *Economics Bulletin*, Vol 33, Issue 1, pages 309-322.

18. Mahmood Moeinaddin, Saeid Saeida ardakani, Fatemeh Akhoondzadeh(2012), "Examination the ability of earning and cash flow in predicting future cash flows", *Interdisciplinary Journal of contemporary Research in business*, Vol 4 Issue 6 , pages 94-101.

19. Nasrollah Takhtaei, Hassan Kasimi (2013), "Relative Ability of earnings Data and Cash Flow in predicting Future Cash Flows", *International Journal of Accounting and Financial Reporting*, Vol 3, No1

20. Michael C. Jensen(1986), " Agency Costs of Free Cash Flow , Corporate Finance and Takeovers" *Agency Costs of Free Cash Flow , Corporate Finance and Takeovers*, *American Economic Review*, Vol 76, No 2, pages 323-329.

21. James R. Brown, Bruce C. Petersen(2008), " Why has the investment- cash flow sensitivity decline so sharply? Rising R&D and equity market developments", *Journal of Banking and Finance*, Vol 33, Issue 5, pages 971-984.

22. Bowen R. M., D. Burgstahler and L. A. Daley(1986)," Evidence on the relationships between earning and various measures of cash flows", *Accounting Review*, Vol 61, no 4, pages 713-725.

23. Bernard, V. L. and T. L. Sober (1989)," The Nature and Amount of information in cash flow prediction", *Accounting Review*, Vol 64, pages 624-652.

24. Mulford W. Charles & Comiskey E. Eugene, (2005), "Creative Cash Flow Reporting, Uncovering Sustainable Financial Performance", *John Wiley & Sons , Inc.*

25. Ball, R. and P. Brown, (1968), "An Empirical Evaluation of Accounting Income Numbers", *Journal of Accounting Research*, Vol 6, pages 159-178.

26. Barth, M. E., W. H. Beaver, J. R. Hand and W. R. Landsman, (1999), "Accruals, Cash Flows, and Equity Values", *Review of Accounting Studies* Vol 3, pages 205-229.

27. Barton, E., S. R. Goldberg and M. S. Kim, (2001), "The valuation-Relevance of Earnings and Cash Flows: An International Perspective", *Journal of International Financial Management and Accounting*, Vol 12, Issue 2, pages 103-132.

28. Bernstein L., (1993): *Financial Statements Analysis*, Homewood IL, Irwin, 5th Edition.

29. Chariton A., (1997), "The Role of Cash Flows and Accruals in Explaining Security Returns: Evidence for the UK", *the European Accounting Review*, Vol 6, pages 629-652.

30. Chariton A., Club and A. Andreou, (2001), "The Effect of Earnings Permanence, Growth and Firm Size of the Usefulness of Cash Flows and Earnings in Explain Security Returns: Empirical Evidence from the UK", *Journal of Business Finance and Accounting*, Vol 28, Issue 5&6, pages 563-594.

31. Wooldridge, J. M. (2002). *Econometric analysis of cross section and panel data*. The MIT press.

32. Baltagi, B. (2008). *Econometric analysis of panel data*. Wiley. com.
33. Engle, R. F. (1982). Autoregressive conditional heteroscedasticity with estimates of the variance of United Kingdom inflation. *Econometrica: Journal of the Econometric Society*, 987-1007.
34. Hyndman, R. J. (2006). Another look at forecast-accuracy metrics for intermittent demand. *Foresight: The International Journal of Applied Forecasting*, 4(4), 43-46.
35. Morley, B. (2006). Causality between economic growth and immigration: An ARDL bounds testing approach. *Economics Letters*, 90(1), 72-76.